

VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA

STATISZTIKÁK, SEGÉDLETEK, HIVATALOS KIADVÁNYOK

- A nemzetiségi kérdésről. A nemzeti kérdés lenini elméletének kialakulása 1896-1917.* Szerk. Zalai Edvin, Kossuth Kiadó, Budapest, 1988.
- A Román Kommunista Párt XI. kongresszusa 1974. november 25–28.* Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1974.
- A szocialista nemzet,* Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1972.
- A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXII. kongresszusa.* Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1962.
- Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român 19–24 iulie 1965,* Editura Politică, București, 1965.
- Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.* Editura Politică, București, 1969.
- Dezvoltarea colaborării și solidarității PCR cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste și social–democrate, cu alte partide și organizații democratice, progresiste, cu partide de guvernământ, cu toate forțele antiimperialiste de pretutindeni.* Editura Politică, București, 1978.
- Membrii C.C. al P.C.R. 1945-1989.* Dicționar. Coordonator: Florica Dobre. Editura Enciclopedică, București, 2004.
- Varga E. Árpád: *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája I.* Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1999.
- Vincze Gábor: *A romániai magyar kisebbség történeti kronológiája 1947–1968.* In: *Autonóm magyarok? A Székelyföld változása az „ötvenes” években.* Szerk. Bárdi Nándor. Pro-Print, Csíkszereda, 2005, 666-675. p.

SZAKKÖNYVEK

- A magyar nemzetiség története és testvéri együttműködése a román nemzettel. Tanulmányok I.* Szerk. Bitay Ödön. Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1976.
- Andrea Andreescu –Varga Andrea – Lucian Nastașă: *Minorități etnoculturale. Mărturii Documentare. Maghiarii din România 1945-1956.* Centrul de Resurse Pentru Diversitate Etnoculturală, Cluj, 2003.
- Uő: *Minorități etnoculturale. Mărturii Documentare. Maghiarii din România 1956–1968.* Centrul de Resurse Pentru Diversitate Etnoculturală, Cluj, 2003.
- Uő: *Minorități etnoculturale. Mărturii Documentare. Evreii din România (1945–1965).* Centrul de Resurse Pentru Diversitate Etnoculturală, Cluj, 2003.
- Balas Egon: *A szabadság vonzásában.* Vince Kiadó, Budapest, 2001.
- B. Kovács András: *Szétszabdalt Székelyföld,* Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely, 2006.
- Bányai Éva: *Sikertörténetek kudarcokkal.* Komp-Press Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 2006.
- Bárdi Nándor: *Tény és való. A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarság kapcsolattörténete.* Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2004.
- Cristian Troncoță: *Istoria Securității regimului comunist din România 1948–1964.* Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2003.
- Daniel N. Nelson: *Romanian Politics in the Ceaușescu Era.* Gordon and Breach Science Publishers, New-York, 1988.
- Dennis Deletant: *România sub regimul comunist.* Fundația Academia Civică, București, 1997.
- Uő: *Teroarea comunistă în România: Gheorghe Gheorghiu-Dej și statul polițienesc 1948–1965.* Polirom, Iași, 2001.
- Uő.- Maurice Pearton: *Romania Observed. Studies in Contemporary Romanian History.* Encyclopaedic Publishing House, Bucharest, 1998.
- Dessewffy Tibor: *Iskola a hegyoldalon. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 1999.*
- Doctrine politice în România secolului XX.* Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, București, 2004.

- Domokos Géza: *Esély I.* Pallas Akadémia, Csikszereda, 1996.
- Eugen Negrici: *Literatura română sub comunism.* Editura Fundației PRO. București, 2003.
- Fazekas János: *A Román Kommunista Párt a haza fiaitestvériségének és barátságának, társadalmi és nemzeti egyenlőségének következetes harcosa. Tanulmányok és cikkek.* Politikai Könyvkiadó, Bukarest. 1980.
- Fejtő Ferenc: *A népi demokráciák története.* Magvető Kiadó – Magyar Füzetek, Budapest–Párizs, 1991.
- Földes György: *Magyarország, Románia és a nemzeti kérdés 1956–1989.* Napvilág Kiadó, Budapest, 2007.
- Francois Soulet: *Istoria comparată a statelor comuniste.* Editura Polirom, București, 1998.
- Gagy József: *Fejezetek Románia 20. századi társadalomtörténetéhez.* Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2009.
- H. Gordon Skilling: *Communism national and international. Eastern Europe after Stalin.* Canadian Institute of International Affairs by University of Toronto Press, 1964.
- Ioan Scurtu –Gheorghe Buzatu: *Istoria românilor în secolul XX.* Editura Paideia, București, 1999.
- Khrushchev and Khrushchevism.* Edited by Martin McCauley. Macmillan Press in association with the School of Slavonic and East European Studies University of London, 1987.
- Király Károly: *Nyílt kártyákkal. Önéletírás és naplójegyzetek.* Nap Kiadó, Budapest, 1995.
- Kisebbségi magyar közösségek a 20. században.* Szerkesztette: Bárdi Nándor, Fedinec Csilla, Szarka László. Gondolat Kiadó-MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2008.
- Lavinia Betea: *Partea lor de adevăr. Alexandru Bârlădeanu despre Dej, Ceaușescu și Iliescu. Convorbiri.* Compania, București, 2008.
- Uő: *Maurer și lumea de ieri. Măturiri despre stalinizarea României.* Compania, București, 2008.
- Uő: *Psihologie politică. Individ, lider, mulțime în regimul comunist.* Editura Polirom, București, 2001.
- Liviu Rotman: *Eureii din România în perioada comunistă 1944–1965.* Polirom, București–Iași, 2004.
- Lőrincz József: *Az átmenet közéleti értékei a mindennapi életben.* Pro-Print Könyvkiadó, Csikszereda, 2004.
- Lucian Boia: *Történelem és mítosz a román köztudatban.* Kriterion, Bukarest, 1997.
- Magyar-román kapcsolatok 1956. január – 1958. január.* Az iratokat gyűjtötte, válogatta, sajtó alá rendezte és a bevezető tanulmányt írta Lipcsey Ildikó. Paulus-Publishing Bt-Nagy Imre Alapítvány, Budapest, 2004.
- Magyarhermány kronológiája (1944–1964).* Összeállítás, bevezető, jegyzetek László Márton. Pro-Print Könyvkiadó, Csikszereda, 2008.
- Mary Ellen Fischer: *Nicolae Ceaușescu. A Study in Political Leadership.* Lynne Rienner Publishers/Boulder and London, 1989.
- Mihai Retegan: *1968 din primăvară până în toamnă.* Editura RAO, București, 1998.
- Mihail Heller – Alexandr Nyekrics: *A Szovjetunió története.* Osiris Kiadó, Budapest, 1996.
- Páll Antal Sándor: *Áldozatok-1956. A forradalom utáni megtorlások a MAT-ban.* Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely, 2006.
- Paul Niculescu Mizil: *O istorie trăită,* vol. I. Editura Enciclopedică, București, 2002.
- Pavel Câmpeanu: *Ceaușescu, anii numărătorii inverse.* Polirom, București, 2002.
- Pavel Țugui: *Istoria și limba română în vremea lui Gheorghiu-Dej. Memoriile unui fost Șef de Secție a CC al PMR.* Editura Ion Cristoiu, București.
- PCR și intelectualii în primii ani ai regimului Ceaușescu (1965–1972).* Ediție de documente elaborată de: Alina Pavelescu, Laura Dumitrescu. Arhivele Naționale ale României, București, 2007.
- Peter Zwick: *National communism.* Westview Press, 1983.
- Raport final.* Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România. Editori: Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrinu, Cristian Vasile. Humanitas, București, 2008.
- Richard V. Burks: *The dynamics of Communism.* Princeton Univ. Press, 1961.
- Robert Lewy: *Gloria și decăderea Anei Pauker.* Polirom, București, 1999.
- România. Retragerea trupelor sovietice 1958.* Coord. Ioan Scurtu. Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 1996.
- Robert R. King: *Minorities under Communism.* Harvard, Harvard UP, 1973.
- Romsics Ignác: *Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép és Délkelet-Európában.* Napvilág Kiadó, Budapest, 1998.

- Rumania's violations of Helsinki Final Act provisions protecting the rights of national religious and linguistic minorities. New York, Committee for Human Rights in Rumania, 1980.
- Sarány István – Szabó Katalin: *Megyecsínálók*. Státus Könyvkiadó Csíkszereda, 2001.
- Sfârșitul perioadei liberale a regimului Ceaușescu. Minirevoluția culturală din 1971*. Ediție îngrijită de Ana-Maria Cătănuș. Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2005.
- Schöpfli György: *Magyarok Romániában*. Párizsi Magyar Füzetek, Párizs, 1979.
- Soviet politics. Russia after Brezhnev*. Edited by Joseph L. Noguee. Praeger Special Studies – Praeger Scientific, New/York, Westport, Connecticut, London, 1985.
- Stefano Bottoni: *Sztálin a székelyeknél*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2008.
- Stelian Tănase: *Elite și societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej 1948–1965*. Humanitas, București, 1998.
- Stephen Fischer Galalați: *România în secolul al XX-lea*. Institutul European, Iași, 1998.
- Szesztay Ádám: *Nemzetiségi kérdés a Kárpát-medencében 1956–1962. Az ötvenhatos forradalom hatása a kelet-közép-európai kisebbségpolitikára*. MTA Kisebbségkutató Intézet, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2003.
- Tóth Sándor: *Dicsőséges kudarcaink a diktatúra korszakából. Gaál Gábor sorsa és utóélete Romániában 1946-1986*. Balassi Könyvkiadó, 1997.
- Traian-Valentin Poncea – Aurel Rogoian: *Spionajul ungar în România*. Editura Elion, București, 2007.
- Vasfüggöny Keleten. Iratok a román-magyar kapcsolatokról (1948–1955)*. Válogatta, sajtó alá rendezte, szerkesztette, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta Fülöp Mihály és Vincze Gábor. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2007.
- Victor Frună: *Istoria stalinismului în România*. București, 1993.
- Vincze Gábor: *Történeti kényszerpályák – kisebbségi realpolitikák II. Dokumentumok a romániai Magyar kisebbség történetének tanulmányozásához 1944–1989*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2003.
- Uő: *Magyar vagyon román kézen. Dokumentumok a romániai magyar vállalatok, pénzintézetek második világháború utáni helyzetéről és a magyar román vagyonjogi vitáról*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2000.
- Uő: *Illúziók és csalódások. Fejezetek a romániai magyarság második világháború utáni történetéből*. Státus Könyvkiadó, Csíkszereda, 1999.
- Vladimir Tismăneanu: *Stalinism pentru eternitate*. Editura Humanitas, București, 2006.
- Uő: *Fantoma lui Gheorghiu Dej*. Editura Univers, București, 1995.
- Walker Conor: *The national question in Marxist-Leninist theory and strategy*. Princeton University Press, 1984.

TANULMÁNYOK

- Alexandru-Murad Mironov: Tot mai departe de Moscova. Politica externă a regimului Ceaușescu. *Arhivele Totalitarismului*. 3–4. 2002. 228–255 p.
- Ana-Maria Cătănuș, Scriitorii români și limitele liberalizării, 1965–1971, *Arhivele Totalitarismului*, 2005, 1–2.
- Bányai Éva: Egy kudarcos sikertörténet. A Hét születésének körülményei. *Korunk*, 2003. 8. 16–23. p.
- Bányai László: Szocialista hazafiságunk közös történelmi gyökerei. *Korunk*, 1966. 9. 1230–1239. p.
- Bárdi Nándor: A romániai magyar elit generációs csoportjainak integrációs viszonyrendszere. In: *Integrációs stratégiák a magyar kisebbségek történetében*. Szerk. Bárdi Nándor–Simon Attila. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006.
- Biró A. Zoltán – Bodó Julianna: A „hargitaiság.” Egy régió kultúraépítési gyakorlatáról. In: *Fényes tegnapunk. Tanulmányok a szocializmus korszakáról*. KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások Központja, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1998. 195–211. p.
- Dan Cătănuș: Divergențe româno-sovietice din C.A.E.R. și consecințele lor asupra politicii externe a României, 1962–1963. I. *Arhivele totalitarismului*. 2005. 1-2. sz. 68–81. p.
- Darell P. Hammer: Russian nationalism and soviet politics. In: *Soviet politics. Russia after Brezhnev*. Edited by Joseph L. Noguee. Praeger Special Studies-Praeger Scientific, New/York, Westport, Connecticut, London, 1985.122–145. p.
- Dávid László: Székelyföldi műemlékek. *Korunk*, 1969. 4. sz. 543–547. p.
- Gagy József: *Határ, amely összeköt*. Regio, 2003. 3. sz. 126–149. p.

- Uő: Az új elit a Székelyföldön. Hargita megyei változások 1968 után. *Társadalmi Szemle*, 1997. 4. sz.
- Uő: Szocialista modernizáció Romániában, az ötvenes években. In: *Történelmünk a Kárpát-medencében (1926–1956–2006)*. Szerk. Kovács Kiss Gyöngy. Komp-Press Kiadó, Kolozsvár, 2006. 185–196. p.
- Gazda László: Textilgyár és városiasodás. *Korunk*, 1968. 7. sz. 1022–1026. p.
- Gálfalvi Zsolt–Hajdú Győző: Felclősség azonos eszmények szolgálatában. *Igaz Szó*, 1968. 8. sz. 250–252. p.
- Győrffy Gábor: Sajtócenzára a kommunista Romániában. *Regio*, 2007. 3. sz. 95–117. p.
- Harry Hanak: Foreign Policy. In: *Khrushchev and Khrushchevism*. Edited by Martin McCauley. Macmillan Press in association with the School of Slavonic and East European Studies University of London, 1987. 180–193. p.
- Herédi Gusztáv: Új megyék, új lapok. *Korunk*, 1968. 6. sz. 856–860. p.
- Hans Bergel, Procesul scriitorilor germani din România din 1959. Perversitățile persistă și în ziua de azi. *Analele Sighet. Anii 1954–1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*. Fundația Academica Civică. 2000. 358–364. p.
- Makkfalvi Gábor: A Kádár János vezette magyar párt- és kormánydelegáció 1958-as romániai látogatása. In: *A Maros megyei magyarság történetéből. II*. Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely, 2001. 360–379. p.
- Hunya Gábor: Az élelmezési válság okai. In: *Románia 1944–1990. Gazdaság- és politikatörténet*. Atlantisz Medvetánc, Budapest, 1990. 58–68. p.
- Ioan Chiper: Considerații privind evoluția numerică și compoziția etnică a P.C.R., 1921–1952. *Arhivele totalitarismului*, 1998, 6. sz. 25–44. p.
- Ion Pop: Harc a közönnyel. *Korunk*, 1972, 12. sz. 1792–1797. p.
- I. Rădulescu: A nemzet fejlődése a szocializmusban. In: *A Román Kommunista Párt politikájának időszzerű problémái*. Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1966. 179–207. p.
- Kassay Miklós: Gyergyószentmiklós. *Korunk*, 1969. 9. sz. 1369–1374. p.
- Kántor Lajos: Becsületünk csücske... 1968 Romániából (újra)nézve. *Élet és Irodalom*. 2008. 43. sz.
- Lázok Klára: Könyvkiadás és cenzúra az 1950–60-as évek Romániájában. *Regio*, 2007. 3. sz. 117–147. p.
- Mariana Conovici: Martie 1965 – Nicolae Ceaușescu, noul lider al comuniștilor români. *Analele Sighet*, 2001. 9. sz. Fundația Academia Civică, 493–499. p.
- Nagy Csongor István: A romániai kisebbségi jog 1945 és 1989 közötti történetének tendenciái, különös tekintettel a romániai magyarság történetére I. *Magyar Kisebbség*, 2002. 2. sz. 292–339. p.
- Nagy Mihály Zoltán: Érdekvédelem és pártpolitika. In: *Integrációs stratégiák a magyar kisebbségek történetében*. Szerk. Bárdi Nándor– Simon Attila. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006. 343–367. p.
- Uő: Válságos idők. *A dél-erdélyi magyarok internálása és annak hatása a magyarság politikai önszerveződésére (1944. szeptember – 1945. szeptember)* Vajdasági Magyar Tudományos Társaság, Atlantis Kiadó, Újvidék, 2004. 51–74. p.
- Novák Csaba Zoltán: A Magyar Autonóm Tartomány elitjének kialakulása és megszerveződése. In: *Nemzet a társadalomban*. Szerk. Fedinec Csilla, Teleki László Alapítvány, Budapest, 2004. 191–205. p.
- Uő: A párt szolgálatában. Kádarsors a Székelyföldön. *Múltunk*, 2005. 4. sz. 100–128. p.
- Uő: Szocialista nemzet és kisebbség az RKP vezetőségének diskurzusában. *Korunk*, 2006. 2. sz.
- Uő: A megyésítés előkészítése és a nemzetiségi kérdés Romániában 1967–1968. In: *Integrációs stratégiák a magyar kisebbségek történetében*. Szerk. Bárdi Nándor– Simon Attila. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006. 455–421. p.
- Uő: Olti Ágoston: Udvarhely vagy Csíkszereda? Harc a megyeszékhelyért (Egy csíkszeredai küldöttség Nicolae Ceaușescunál 1968-ban). *Székelyföld*, 2008. 7. sz. 85–111. p.
- Uő: „A nyitás éve”, 1968. A romániai magyar értelmiségiek találkozója Nicolae Ceaușescuval. *Múltunk*, 2008. 2. sz. 229–266. p.
- Uő: Novák Csaba Zoltán: Magyarok a Román Kommunista Pártban 1944–1948. *Pro Minoritate*, 2006/Tél. 62–78. p.
- Uő: Intelectuali maghiari de stânga în conflict cu noile autorități comuniste. *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Târgu Mureș*, 2006. 372–382. p.

- Uő: A román külpolitikai gondolkodás magyarságképe 1956 után a hetvenes évek közepéig. *Limes*. 2008. 2. sz. 99–114. p.
- Uő: Pregătirea reformei administrative din 1968 și problema națională în România. In: *Hegemoniile trecutului. Evoluții românești și europene. Profesorului Ioan Chiper la 70 de ani*. Curtea Veche, București, 2006. 397–411. p.
- Oláh Sándor: A Magyar Autonóm Tartomány a Román Népköztársaságban. In: *Autonóm magyarok? Székelyföld változása az „ötvenes” években*. Szerk. Bárdi Nándor, Pro-Print, Csíkszereda, 2005. 617–627 p.
- Uő: Elitrekrutáció a szocializmusban. In: *Fényes tegnapunk. Tanulmányok a szocializmus korszakáról*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1998.
- Peter Ulrich Weis: Anul 1967- Punctul minim al relațiilor politice externe dintre România și Republica Democrată Germană. *Analele Sighet* 9. Fundația Academia Civică, 2001. 685–694. p.
- Popély Árpád: A csehszlovák kisebbségpolitika, a magyar közösség újjászerveződése. A Csevadok szerepvállalása. 1968–1969-es reformfolyamat és a Husák-korszak. In: *Kisebbségi magyar közösségek a 20. században*. Szerkesztette: Bárdi Nándor, Fedince Csilla, Szarka László. Gondolat Kiadó-MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2008. 421–432. p.
- R. Süle Andrea: *A Román Kommunista Párt nemzetiségi politikája a pártdokumentumok tükrében. Jelentések a határon túli Magyar kisebbségek helyzetéről*. Atlantisz Medvetánc, Budapest, 1988. 139–155. p.
- Uő: Románia politikatörténete 1944–1990. In: *Románia 1944–1990. Gazdaság- és politikatörténet*. Atlantisz Medvetánc, Budapest, 1990. 199–295. p.
- Standeiszky Éva: Bomlás. A hatalom és a kulturális elit. In: *„Hatvanas évek Magyarországon.” Tanulmányok*. Szerk. Rainer M. János. 1956-os Intézet, Budapest, 2004. 272–318. p.
- Stefano Bottoni: Az új, baloldali magyar értelmiség az ötvenes–hatvanas években. In: *Integrációs stratégiák a magyar kisebbségek történetében*. Szerk.: Simon Attila–Bárdi Nándor, Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006. 385–405. p.
- Uő: A hatalom értelmisége- az értelmiség hatalma. A Földes László-ügy. In: *Autonóm magyarok? Székelyföld változása az „ötvenes” években* Szerk. Bárdi Nándor, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2005. 572–615. p.
- Uő: A sztálini „kis Magyarország” megalakítása (1952). *Regio*, 2003. 3. sz. , 89–126. p.
- Uő: Kényszerből stratégia: a román állambiztonság válaszlépései a magyar forradalomra 1956–1958. *A Hét*, 3. sz. 2005.
- Stephen Fischer-Galați: A nemzeti kisebbségek problémája Romániában. *Korunk*, 1994. 12. sz. 76–82. p.
- T. Ju. Burmisztrova: *A szocialista nemzet elmélete*. Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus–Leninizmus Oktatási Főosztálya. 1973
- Tudor Bugnariu: A szocialista nemzet. *Korunk*, 1969, 9. sz. 1323–1329. p.

LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

ANIC – Arhivele Naționale Istorice Centrale
ACNSAS – Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor
Securității
ANDJM – Arhivele Naționale Direcția Județeană Mureș
ANDJC – Arhivele Naționale Direcția Județeană Covasna
MOL – Magyar Országos Levéltár
PTSzL – Politikatörténeti és Szakszervezeti Levéltár

SAJTÓ, HIVATALOS LAPOK

A Hét (Bukarest)
Buletinul oficial al României (Bukarest)
Előre (Bukarest)
Era socialistă (Bukarest)
Hargita (Csíkszereda)
Korunk (Kolozsvár)
Megyei Tükör (Sepsiszentgyörgy)
Munca de partid (Bukarest)
Revista de Filosofie (Bukarest)
Új Élet (Marosvásárhely)
Scânteia (Bukarest)
Vörös Zászló (Marosvásárhely)
Művelődés (Bukarest)

ÉLETRAJZI ADATOK

- Bálan, Ștefan** (1913–1991), mérnök, politikus. 1956–1957 között tanügyminiszter helyettes, majd 1963–1969 között tanügyminiszter. 1963-ban, illetve 1984–1991 között a Román Akadémia Műszaki Osztályának volt a vezetője. 1979–1989 között a KB póttagja volt.
- Balogh Edgár** (1906–1996), publicista, közíró. Több folyóiratnak volt a munkatársa, fontos politikai, közéleti szerepeket is betöltött. A csehszlovákiai Sarló-mozgalom egyik vezetője. 1944–1948 között az MNSz alelnöke. 1948-tól a Bolyai Egyetem tanára, majd 1949-ben a rektora volt. 1950-ben az MNSz több vezetőjével együtt kirakatperben ítélték el. A börtönből 1955-ben szabadult. 1957–1971 között a *Korunk* főszerkesztő-helyettese. 1959-től a kolozsvári egyetemen tanított, A Romániai Magyar Irodalmi Lexikon főszerkesztője.
- Banc, Iosif** (1921–), politikus. 1947-ben csatlakozott az RKP Maros megyei szervezetéhez. 1950–1953-ban a KB instruktora, 1953–1958 között Várad tartomány, majd 1961–1965 között a MMAT első titkára volt. 1965–1972 között a Minisztertanács alelnöke. 1973-ban a káderrotáció kezdetével Maros megye első titkárává nevezték ki. 1960–1989 között a KB tagja volt, 1979–1989 között pedig a KB VB tagja.
- Bányai László** (1907–1981), politikus, közíró. Egyetemi tanulmányait Budapesten, Grenoble-ban és Párizsban végezte. Hazatérve bekapcsolódott a kommunista mozgalomba, részt vett a MADOSz megalapításában. 1945–1946 között az MNSz egyik alelnöke. 1950–1952 és 1956–1958 között az Oktatási Minisztérium államtitkára. 1952–1956 között a Bolyai Egyetem rektora. 1958 és 1967 között a bukaresti Nicolae Iorga Történettudományi Intézet aligazgatója volt.
- Bărlădeanu, Alexandru** (1911–1997), közgazdász, politikus. 1943-ban csatlakozott a kommunista párthoz. 1947–1948 között iparügyi és kereskedelmi miniszter, majd 1955–1976 és 1967–1969 között a Minisztertanács alelnöke. 1990–1994 között a Román Akadémia alelnöke. 1955–1969 között tagja volt az RKP KB-nak, 1965–1969 között pedig a KB VB-nek.
- Bodnăraș, Emil** (1904–1976), politikus. 1932-ben, mint katona a Szovjetunióba szökött, ahonnan 1944-ben tért vissza. Részt vett az 1944. augusztus 23-i bukaresti „kiugrás” megszervezésében. 1947–1955 között hadügyminiszter, 1945–1948 között az RKP KB, majd 1948–1965 között az RMP PB tagja volt.
- Bodor Pál** (1930–) író, újságíró. Pályafutását újságíróként kezdte (*Romániai Magyar Szó, Igazság, Útunk*), főszerkesztője volt az Irodalmi Könyvkiadó nemzetiségi osztályának, majd a Kriterion Kiadónak is. 1970–1979 között a bukaresti rádió és tévé német és magyar nyelvű adásainak főszerkesztője. 1982-ig az *Előre* főmunkatársa volt, 1983-ban áttelepült Magyarországra.
- Brăniș László** (1928–), politikus. A hatvanas évek első felében volt Csík rajoni első titkár, majd a MMAT néptanácsának titkára, 1965-ben. 1965–1969 között a KB póttagja volt.
- Ceașescu, Nicolae** (1918–1989), politikus. A négy elemi elvégzése után cipészinasként dolgozott Bukarestben. A húszas években bekapcsolódott a kommunista mozgalomba. Többször is letartóztatták. 1936-tól tagja volt az RKP-nak és több évet töltött börtönben. 1945-től kezdődően pályája fokozatosan ívelt fölfelé. A negyvenes évek végén a Mezőgazdasági Minisztérium főtitkára volt, majd a KB PB keretén belül ő felelt a párt vezető szerveiért. 1954-től tagja lett a KB Titkárságának. 1965 és 1969 között a KB főtitkára, majd 1969-től egészen a haláláig az RKP főtitkára volt. 1974 és 1989 között betöltötte Románia Szocialista Köztársaság elnöki tisztségét is. 1965-től fokozatosan eltávolította a potenciális ellenfeleit a fontosabb tisztségekből, egyre nagyobb hatalmat összpontosítva a saját kezébe, amely a nyolcvanas években egy nagyon erős, családi alapokon nyugvó diktatúra kiteljesítésében csúcsosodott ki. Az 1989-es romániai

forradalmi események során hatalmát megdöntötték, őt pedig december 25-én, a hatalom birtoklásában aktívan részes feleségével, Elena Ceaușescuval együtt kivégezték.

Chivu, Stoica (1908–1975), politikus. A két világháború közötti időszakban bekapcsolódott az illegális kommunista mozgalomba. 1948–1949-ben iparügyi miniszter, majd 1951–1955 között fémipari miniszter. 1950–1954 között a Minisztertanács alelnöke, majd 1955–1961 között elnöke. 1969–1970 között tagja volt az RSzk Védelmi Tanácsának. 1945–1975 között az RKB KB tagja, 1961–1969 között a KB Titkárságának tagja, 1965–1969 között pedig a KB Állandó Tanácsának volt az elnöke.

Constantinescu, Miron (1917–1974), politikus, történész. 1944 és 1947 között a *Scănteia* főszerkesztője. 1948-tól az RKP (RMP) PB, 1945–1955, illetve 1969–1974 között a KB tagja, 1952–1954-ben a KB titkára volt. A Gheorghiu-Dej-zsel való konfliktusa miatt 1957-ben kizárták a pártból. Ceaușescu ideje alatt rehabilitálták. 1969–1970-ben oktatási miniszter volt, 1972–1974 között pedig a Nagy Nemzetgyűlés elnöke. 1958-ban ő volt a Párttörténeti Intézet igazgatója. 1962–1965 között a Nicolae Iorga Történeti Intézet osztályvezetője volt. 1970–1972-ben a Ștefan Gheorghiu pártakadémia rektora volt. 1972–1974 között az Államtanács alelnöke. A hatvanas évek végén, hetvenes évek elején fontos szerepet töltött be a párt nemzetiségpolitikájának kialakításában.

Csögör Lajos (1904–2003), fogorvos, egyetemi tanár, szakíró. A két világháború között bekapcsolódott az illegális kommunista mozgalomba. 1945 után az MNSz egyik vezető politikusa volt. 1945–1948 között a Bolyai Tudományegyetem, 1964–1967 között pedig a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rektora. 1949-ben az MNSz több vezetőjével együtt letartóztatták. 1954-ben elítélték majd, 1956-ban rehabilitálták. 1964-ben kinevezték a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rektorának. 1985-től Magyarországon élt.

Demeter János (1908–1988), jogász, egyetemi tanár. 1932-ben szerzett jogtudományi doktori oklevelet Kolozsváron. A két világháború közötti időszakban kapcsolathoz került az illegalista kommunista mozgalommal. 1945-ben Kolozsvár alpolgármestere volt és az MNSz-ben is fontos tisztséget töltött be. 1948-ban hazaárulás vádjával letartóztatták és börtönbe zárták, ahonnan 1955-ben szabadult ki. Pályafutását a kolozsvári egyetem tanáraként fejezte be. 1969 és 1976 között az MNMT kolozsvári szervezetének volt az alelnöke.

Domokos Géza (1928–2007), író, szerkesztő, politikus. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, majd a Szovjetunióban folytatta. Pályafutását újságíróként, riporterként kezdte, 1957–1961 között az *Iffjúmunkás* főszerkesztője volt. 1969-től 1990-ig a Kriterion Könyvkiadó igazgatója volt. 1969–1984 között pótagja volt az RKP Központi Bizottságának. 1989 decemberében beválasztották Nemzeti Megmentési Front vezetőségébe. Az RMDSz egyik alapító tagja, 1990–1993 között pedig a szervezet elnöke.

Drăghici, Alexandru (1913–1993), politikus. Az eredetileg géplakatos Drăghici 1934-től volt tagja a kommunista pártnak, ahol fényes karriert futott be. A különböző bukaresti pártszervezetekben betöltött funkciók után hosszú időn keresztül ő volt a Securitate első számú vezetője (1953–1957) majd volt belügyminiszter (1957–1965) és a Minisztertanács alelnöke is (1961–1965, 1967–1968). Politikai karrierje 1968-ban hanyatlott le, amikor Nicolae Ceaușescu más, Dejhez közel álló politikusokkal együtt kiszorította a legfelsőbb pártvezetésből.

Fazekas János (1926–2004), politikus. A Székelykeresztúr melletti Andrásfalván nevelkedett. 1945-ben lépett be az RKP-ba. Kezdetben KISz vonalon tevékenykedett, aztán Bukarestben folytatta pályafutását. 1954 és 1984 között tagja volt az RKP KB-nak. KB Végrehajtó Bizottságának volt pót- majd rendes tagja. A hatvanas évek elején (1961–1965) élelmiszer-ipari miniszter volt majd Minisztertanács alelnöke. 1975 és 1980 között tagja volt a kormány Végrehajtó Bizottságának. Politikai tevékenysége mellett intenzíven foglalkoztatta a kisebbségi kérdés rendezése is. A nyolcvanas évek közepétől háttérbe szorult.

- Fodor Sándor** (1927–) író. Kolozsváron végzett román-német szakon. Pályafutását tanárként kezdte aztán az Irodalmi Könyvkiadó kolozsvári szerkesztője majd a *Napsugár* gyereklap belső munkatársa volt.
- Gálfalvi Zsolt** (1933–), irodalomkritikus, szerkesztő. A kolozsvári Bolyai Egyetemen végzett magyar nyelv és irodalom szakon. 1951–1955 között az *Utunk* rovatvezetője volt, majd 1956–1969 között az *Igaz Szó* munkatársa, később főszerkesztő-helyettese. 1967–1969 között a marosvásárhelyi Állami Színház igazgatója. 1971-től 1975-ig a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője. 1975 és 1990 között *A Hét* munkatársa volt.
- Gáll Ernő** (1917–2000), szociológus, filozófus, szerkesztő. A kolozsvári egyetemen tanult jogot, majd filozófiát. 1949–1984 között a kolozsvári Bolyai Egyetemen, majd a BBTE-en filozófiát tanított. 1952 és 1957 között a Bolyai Egyetem rektorhelyettese. Az *Igazság* az *Utunk* és hosszú időn keresztül (1957–1984) a *Korunk* főszerkesztője.
- Gere Mihály** (1919–1997), politikus. Az eredetileg kőműves Gere 1944-ben lépett be az RKP-ba. Kezdetben a temesvári pártszerveknél töltött be vezető állást, majd Bukarestben folytatta pályafutását. A hatvanas évek elején a MMAT néptanácsi elnöke. 1965 és 1989 között tagja volt a KB-nak. A párt Szervezeti Osztályának volt alelnöke, majd propagandatitkár Sztálin (Brassó) tartományban. A hatvanas évek elején a KB propagandáért felelős osztályának, majd az Államtanácsnak volt alelnöke. 1979 és 1984 között ő volt a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsának elnöke.
- Gheorghe Gheorghiu–Dej** (1901–1965), politikus. Vasúti munkásként kapcsolódott be az illegális kommunista mozgalomba a két világháború között. 1945–1948 között az RKP, majd 1954-ig az RMP főtitkára, 1954–1955 között titkára, 1955–1965 között pedig első titkára. 1947–1962 között a Groza-kormány első miniszterelnök-helyettese. 1952–1955 között Románia miniszterelnöke, majd 1961-től haláláig az Államtanács elnöke volt.
- Gheorghe Maurer, Ion** (1902–2000), politikus. Az illegalisták többségétől eltérően Maurer felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A craiovai katonai középiskola után Bukarestben tanult jogot. A két világháború közötti időszakban több erdélyi településen dolgozott jogászként. 1937-től volt tagja a pártnak, amelyben 1945 után több vezető funkciót is betöltött. Az 1945 és 1974 közötti időszakban, egy rövid megszakítással tagja volt az RKP (RMP) KB-nak. 1965 és 1974 között tagja volt a KB Állandó Elnökségének is. A pártfunkciók mellett egy ideig (1957–1958) volt külügyminiszter, a Nagy Nemzetgyűlés (1958–1961), majd a Minisztertanács elnöke (1961–1974).
- Groza, Petru** (1884–1958), ügyvéd, politikus. 1933-ban megalapította az Ekésfrontot, amely az illegális kommunista párttal került kapcsolatba és később szövetségbe. 1945 márciusától 1952-ig miniszterelnök volt. 1952-től az Elnöki Tanács elnöke. A köztudatban a magyar ügyek pártolójaként emlegették sokáig.
- Hajdu Győző** (1929–) író, szerkesztő, politikus. Tanulmányait a marosvásárhelyi Református Kollégiumban végezte, majd a Bolyai Tudományegyetemen végzett irodalom szakon. 1953-tól a Marosvásárhelyen induló *Igaz Szó* főszerkesztője. Jelentős politikai szerepet is vállalt: tagja volt a Magyar Autonóm Tartomány, majd később Maros megye pártbizottságának; a tartományi (később Maros megye) pártbizottságnak; 1968-tól a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsának, valamint 1984 és 1989 között a Központi Bizottság póttagja volt.
- Iliescu, Ion** (1930–), mérnök, politikus. Felsőfokú tanulmányait a bukaresti Politechnikai Intézetben és a moszkvai Energetikai Intézetben folytatta. 1944-től bekapcsolódott az RKP ifjúsági mozgalmába. 1953-tól párttag. 1965–1969 között az RKP KB póttagja, majd 1969 és 1984 között az RKP KB tagja. A párt ifjúsági és központi szerveiben töltött be fontos tisztségeket. 1962–1965 között az RMP Propaganda és Agitációs Osztályának volt a vezetője, majd a KISz KB első titkára volt 1971-ig. 1971 és 1974 között Temes megye első titkára és az Államtanács helyettes tagja. 1974–1979 között Iași megye első titkára volt és az Államtanács tagja. A nyolcvanas évek

közepétől kegyvesztetté vált, a Technikai Kiadót vezette. Az 1989-es romániai rendszerváltás kiemelkedő szereplője, két mandátumon keresztül volt Románia választott elnöke.

Jordáky Lajos (1913–1974), publicista, szociológus, történész. Kolozsváron tanult a Református Kollégiumban. 1932-ben lépett be a munkásmozgalomba, tagja lett a Szociáldemokrata Pártnak. 1945 után több fontos tisztséget is betöltött: a Szakszervezeti Tanács főtákará, egyetemi tanár, a Kolozsvári Magyar Színház irodalmi titkára. 1952-ben koncepciós perben elítélték és börtönbe zárták, ahonnan 1955-ben szabadult ki. 1957-től a Román Akadémia kolozsvári fiókja történet-tudományi intézetének kutatója volt.

Kántor Lajos (1937–) szerkesztő, író, irodalomtörténész. Kolozsváron a Bolyai Tudományegyetemen végzett magyar nyelv és irodalom szakon. 1959-től a *Korunk* irodalmi szerkesztője volt. 1989–1990 között az RMDSZ Kolozs megye szervezetének az elnöke.

Kányádi Sándor (1929–), költő, műfordító, szerkesztő. Kolozsváron szerzett oklevelet magyar nyelv és irodalom szakon. Több magyar nyelvű folyóirat munkatársaként is dolgozott: *Irodalmi Almanach*, *Utunk*, *Dolgozó Nő*, *Napsugár*. Tagja volt a Román Írószövetségnek, amelyből 1987-ben kilépett.

Király Károly (1930–), politikus. 1948-ban 6 hónapig a Szálva Visó-i vasútépítkezéseknél dolgozott. 1949-ben KISz aktivista volt a Duna-Fekete-tenger csatornánál. 1952-ben a békási vízi erőműnél KISz titkár, majd Buhuș rajoni első titkár. 1955-ben Bákó tartományi titkár. Különböző ifjúsági és pártfőiskolákon szerzett diplomákat, majd 1956–1957-ben komszomol iskolába járt Moszkvában. 1963-ban elvégezte a Ștefan Gheorghiu pártakadémiát. 1970-ben közgazdaságból diplomázott Bukarestben, majd 1971-ben akadémiai levelező tagságot nyert a Társadalmi és Politikai Akadémián. 1957–1958-ban KB instruktor Suceava, Galați, Nagyvárad, Ilfov és Ploiești tartományokban. 1958 és 1965 között a Magyar Autonóm Tartomány, majd a Maros Magyar Autonóm Tartomány IMSz titkára. 1965 és 1968 között Gyergyó rajoni párttitkár. 1968 és 1972 között Kovászna megyei első titkár. 1968-tól az akkor megalakult Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsának volt az alelnöke. 1969 és 1974 között tagja volt a RKP KB-nak. 1972-ben lemondott az első titkári funkcióról, 1978-tól több tiltakozó levelet írt, bírálva az akkori pártvezetést. 1989 decemberében beválasztották a Nemzeti Megmentési Front vezetőségébe.

Kovács György (1911–1990), író, publicista. Tanulmányait Kolozsváron kezdte, de anyagi nehézségek miatt abbahagyta. Több kolozsvári újsághoz is bedolgozott. 1937-ben részt vett a Marosvásárhelyi Találkozón. 1945 után több tisztséget is betöltött az RKP különböző szervezeteiben: tartományi és megyei pártbizottsági tag, valamint 1955–1974 között tagja volt az RKP KB-nak is. Pályafutása során mindvégig mereven követte a párt által kijelölt irányelveket.

Luka László (1898–1963), politikus. A két világháború közötti időszakban bekapcsolódott az illegalista kommunista mozgalomba. 1940-től Moszkvában dolgozott, ahonnan 1944-ben tért vissza. Az RKP-n belül a magyar ügyek referense volt. 1948–1952 között pénzügyminiszter. 1945–1952 között tagja volt az RKP KB-nak, majd az RMP KV PB-nak. 1952-ben koholt vádak alapján letartóztatták, 1954-ben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. 1963-ban halt meg a nagyenyedi börtönben.

Méliusz József (1909–1995), költő, író, műfordító, publicista. Budapesten, Zürichben és Kolozsváron tanult. Az illegalitás éveiben tagja volt a kommunista pártnak. 1949-ben bebörtönözték, ahonnan 1955-ben szabadult. 1968–1972 között a Romániai Írók Szövetségének alelnöke volt.

Mogyorós Sándor (Alexandru Moghioroș) (1911–1969), politikus. 1945–1968 között az RKP KB, 1948–1965 az RKP PB tagja. Négy elemi- és három szakiskolai osztály elvégzése után 1929-ben belépett az RKP-ba. 1936-ban az Ana Pauker elleni craiovai per egyik vádlottja volt. 9 év és 11 hónap börtönbüntetésre ítélték. 1945 után az RKP központi küldöttje volt több erdélyi régióban. Jelentős szerepet játszott az RKP székelyföldi szervezeteinek kiépítésében. 1948–1954 között tagja volt a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének. 1953–1955 között a Minisztertanács első alelnöke volt. KB és PB tagságával Luka László 1952-es félreállítását követően, az ötvenes évek második és a

hatvanas évek első felében gyakorlatilag ő volt az ún. „magyar ügyekért” felelős első számú politikus. Ezt a szerepkört örökölte meg –Ceaușescu hatalomra kerülése – után Fazekas János.

Nagy István (1904–1977), író, publicista. Szegény munkáscsaládban született, korán bekapcsolódott a munkásmozgalmába. 1944 után szerepet vállalt a politikai életben. Volt Nagy nemzetgyűlési képviselő is. 1948–1952 között a Bolyai Tudományegyetem tanára és rektora volt. 1952-ben a párttisztogatások idején felfüggesztették a párttagságát. 1954-ben rehabilitálták.

Niculescu-Mizil, Paul (1923–2008), politikus. A tanári képesítéssel rendelkező Mizil 1945-ben lépett be a pártba. 1955 és 1989 között tagja volt a KB-nak és több fontos állami tisztséget is betöltött. Az ötvenes évek elején a Ștefan Gheorghiu pártakadémián tanított. 1956 és 1968 között az RKP KB Agitáció és Propaganda Osztályának volt a vezetője. 1972–1981 között miniszterelnök-helyettes, 1978-tól pedig pénzügyminiszter volt. 1981–1989 között a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének volt az elnöke.

Pană, Gheorghe (1927–) politikus. 1947-ben lépett be a pártba. A negyvenes évek második és az ötvenes évek első felében az RKP KB instruktora volt. 1964 és 1968 között a Propaganda és Agitáció Osztály helyettes vezetője volt. 1966–1968 között Brassó tartomány első titkára. 1969–1986 között az Államtanács tagja. 1977–1979 között munkaügyi miniszter volt, 1980-ban pedig Bukarest polgármestere. 1985–1986-ban élelmezésügyi miniszter. 1969–1989 között tagja volt az RKP KB-nak, 1969–1974-ben a KB VB-nek, majd 1974–1989 között az RKP PB tagja volt.

Pataki Imre (1932–), közgazdász, politikus. Elemi iskolai tanulmányait a szülőfalujában végezte, majd a csíkszeredai Katolikus Gimnáziumban folytatta. Közgazdászként aktív szerepet játszott az 1968-as közigazgatási reform helyi vonatkozásainak kidolgozásában. Tagja volt annak a csíkszeredai küldöttségnek, amely 1968 februárjában személyesen találkozott Nicolae Ceaușescuval. 1968 után több gazdasági vállalat élén végzett szervező, vezető munkát. Volt Hargita megyei tervigazgató, majd megyei néptanácsi alelnök. 1989-ben megválasztották a Nemzeti Megmentési Front Hargita megyei szervezetének elnökévé.

Patilinet, Vasile (1923–1986), politikus. 1940-ben lépett be a kommunista pártba, ahol kezdetben KISz vonalon tevékenykedett. 1945-ben a Fehér megyei pártszervezetnél töltött be vezető tisztséget, majd Arad tartomány pártbizottságának lett az első titkára. 1950–1980 között tagja volt az RKP KB-nak. Pályafutása csúcspan, a hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején volt építkezési majd bányászati és közlekedési miniszter is. Politikusi karrierjét Románia törökországi nagykövetségként fejezte be.

Pauker, Ana (1893–1960), politikus. A két világháború között bekapcsolódott az illegális kommunista mozgalomba. 1922-ben letartóztatták. A Komintern megbízásából Svájcban, majd Franciaországban dolgozott. 1935-ben újra letartóztatták Romániában, majd 1941-ben átadták a Szovjetuniónak. 1944-ben tért vissza Romániába, az RKP titkára lett, majd 1947–1952 között külügyminiszter volt. 1952-ben kikerült a pártvezetésből.

Péterfi István (1906–1978), egyetemi tanár, közéleti személyiség. A kolozsvári egyetemen szerzett oklevelet a Természettudományi Karon. 1959-ben belépett a pártba. 1968-tól kinevezték a MNDDT elnökévé és a SzEF alelnökévé. Volt Nagy nemzetgyűlési képviselő (1965–1978), az RKP KB póttagja (1969–1972), majd a KB tagja (1972–1978).

Plesită, Nicolae (1929–2009), belügyi tábornok. Curtea de Argeș-en született, foglalkozását tekintve szakképzetlen munkás. Pályafutását az Argeș megyei ifjúsági pártszervezeteknél kezdte, onnan került a Belügyminisztérium kötelekébe. 1960-ban a Pitești Tartományi Igazgatóság aligazgatója volt. 1962–1967 között a Securitate Kolozs Tartományi Igazgatóságának volt a vezetője. Később az I. Ügyosztály vezetője lett, amely egyben megfelelt a belügyminiszteri helyettesi tisztségnek is. Pályafutása végén a Külügyi Információk Központjában dolgozott. 1990-ben nyugdíjazták.

Popescu, Dumitru (1928–), politikus. 1965–1968 között a *Scântea* főszerkesztője volt, majd 1968–1971 között a KB titkára. 1971–1976 között a Szocialista Nevelés és Kultúra Tanácsának

- elnöke. Tagja volt a SzEF vezetőségének és 1977-ig ő vezette a sajtóért és a nyomtatott kiadványokért felelős bizottságot. 1981–1989 között a Ștefan Gheorghiu Pártakadémia rektora volt.
- Răutu, Leonte** (1910–1993), politikus. Matematika szakot végzett, 1931-ben lépett be a pártba. Illegalista tevékenysége miatt több évet töltött a hírhedt doftanai és jilvai börtönökben. 1945 után a *Scânteia* szerkesztője volt. 1948 és 1981 között több magas pártfunkciót töltött be: a KB és a PB póttagja, a KB Végrehajtó Bizottságának tagja. 1948 és 1956 között ő vezette a Propaganda és Agitáció Osztályt majd az RMP Propagandáért és Kultúráért felelős Igazgatóságát. 1965-től KB titkár volt. Egy időben ő felelt az RKP KB részéről a Külkereskedelmi Minisztériumért is. 1972–1981-ben a Ștefan Gheorghiu pártakadémia rektora volt.
- Roman, Valter** (1913–1983) mérnök, politikus. 1931-től volt tagja a pártnak és a két világháború közötti illegalista tevékenysége meghatározó volt az RKP életében. A Francia Kommunista Párt tagjaként részt vett a spanyol polgárháborúban is. 1945 után különböző párt- és állami tisztséget töltött be. A párt egyik meghatározó ideológusának is számító Roman 1965 és 1983 között tagja volt a KB-nak. A negyvenes években a Propaganda Osztályt irányította, majd a *Scânteia* szerkesztőbizottsági tagja volt. Volt távközlési miniszter, a Politikai Kiadó igazgatója is.
- Stoica, Gheorghe** (1900–1976), politikus. Több vezető funkciót is betöltött a különböző pártszervekben. Volt a bukaresti pártszervezet első titkára, németországi nagykövet, az Adminisztratív Osztály vezetője, majd az önkormányzatokért és az állami adminisztrációért felelős osztálynak is volt vezetője.
- Stöffel Emerich** (1913-) politikus, újságíró. Párttevékenységét már az illegalizmus éveiben elkezdte. Az ötvenes években a Külügyminisztériumban dolgozott. 1965–1974 között az RKP KB tagja volt majd 1974–1979 között a Központi Revíziós Bizottság tagja.
- Sütő András** (1927–2006) író, újságíró. Írói és közéleti pályafutását fiatalon kezdte. Több lapnál is dolgozott, mint munkatárs vagy főszerkesztő: *Falvak Dolgozó Népe*, *Új Élet*, *Igaz Szó*. Írói munkássága mellett politikai tisztségeket is betöltött. Volt a Nagy Nemzetgyűlés képviselője, tartományi és megyei pártbizottsági tag, valamint az RKP KB póttagja. Közéleti szerepvállalása folytán a hetvenes évek végéig fontos összekötő szerepet töltött be a székelyföldi magyar közösség és a párt központi szervei között. Számos, a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos bizottságnak volt tagja és e kérdésben fontos tanácskozások aktív résztvevője.
- Szabó Gyula** (1930–2005) író. Tanulmányait Kolozsváron végezte magyar szakon. 1957-től az *Utunk* prózarovatának szerkesztője volt.
- Szász János** (1927–2007) író, költő, újságíró. Kolozsváron a Bolyai Tudományegyetem Bölcsészkarán tanult. 1948–1957 között az *Utunk* helyettes főszerkesztője volt, 1957 és 1968 között pedig az *Előre* rovatvezetője, riportere volt. Az erdélyi magyar kulturális életben betöltött szerepe tovább nőtt, amikor 1968-ban a Román Írószövetség titkárává választották.
- Szilágyi Dezső** (1928-) újságíró 1948–1956 között a *Dolgozó Nép*, majd 1957–1989 között az *Előre* főszerkesztője volt.
- Takács Lajos** (1908–1982) jogász, politikus, tanár. 1945-ben lépett be a pártba. Tanított a Bukaresti Egyetemen, a Bolyai Egyetemen, amelynek 1956–1959 között a rektora is volt. 1961–1975 között tagja volt az Államtanácsnak. Több fontos, a kisebbségi kérdéssel is összefüggő állami funkciót is betöltött.: helyettes államtitkár, a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa büroójának tagja, 1968–1982. 1966–1977 között az RKP KB póttagja volt.
- Tănase, Gheorghe** (1928–), politikus. Szakiskolai tanulmányai után különböző párttanfolyamokon és pártiskolákban tanult. 1947-ben lépett be a pártba. Különböző gyári pártszervezeteknél töltött be funkciókat, majd 1953-tól Bukarestben folytatta pályafutását. 1957–1965 között a KB területi instruktora volt, majd első számú vezetője. Karrierje Ceaușescu hatalomátvétele után (1965) látványosan emelkedett, 1968–1982 között Vaslui megye első titkára volt, majd ugyanezt a tisztséget töltötte be Ialomița és Bákó megyékben.

- Trofin, Virgil** (1926–1984), politikus. 1945-ben lépett be a pártba. 1965 –1971 között a KISz KB titkára, 1969–1974 között pedig tagja volt az RSzK Védelmi Tanácsának is. 1972–1974 között a Minisztertanács alelnöke és belkereskedelmi miniszter. 1974–1977 között Brassó megye első titkára volt, majd 1977–1978 között erdőgazdálkodási miniszter. 1965–1971 között a KB titkára volt, 1969–1974 között a KB VB tagja, majd 1974–1984 között a KV PVB tagja.
- Vereş, Nicolae** (1924–1988), politikus. 1946-ban lépett be az RKP-ba. Vidéki szervezetekben (Brassó, Dicsőszentmárton) töltött be különböző funkciókat. 1965–1968 között a MMAT, 1968–1973 és 1978–1984 között pedig Maros megye pártbizottságának első titkára. Volt nagykövet Líbiában és Magyarországon. 1965–1984 között tagja volt az RKP KB-nak.
- Vlad, Constantin** (1926–) politikus. 1947-ben lépett be a pártba. 1958–1962 között a Ştefan Gheorghiu pártakadémia Filozófia Tanszékének helyettes vezetője, majd vezetője volt. 1966–1971 között a KB Propaganda és Agitáció Osztályának helyettes vezetője volt.
- Voicu, Ştefan** (1906–1992) újságíró, politikus. A kereskedelmi főiskolát, majd a Ştefan Gheorghiu Pártgyűlést elvégző Voicu 1923-tól volt tagja az RKP-nak. A bukaresti KISz aktivistája volt, a két világháború között többször letartóztatták. 1933-ban az RKP moldovai regionális szervezetének volt az első titkára. 1960–1984 között tagja volt a KB-nak. 1946-ban a párt országos napilapjának, a *Scânteanak* volt a főszerkesztője, majd az *Era socialistă* lapnak. A Politikai és Társadalomtudományi Akadémia alelnöke is volt.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

- AEÁ - Amerikai Egyesült Államok
ÁE - Állandó Elnökség
ÁG - Állami Gazdaság
ANIC - Arhivele Naționale Istorice Centrale
IMSz - Ifjómunkás Szövetség
KB - Központi Bizottság
KGST - Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa
KISz - Kommunista Ifjak Szövetsége
MAT - Magyar Autonóm Tartomány
MMAT - Maros Magyar Autonóm Tartomány
MNDT - Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa
MOL - Magyar Országos Levéltár
MTSz - Mezőgazdasági Termelészövetkezet
NNDT - Német Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa
NDK - Német Demokratikus Köztársaság
NSzK - Német Szövetségi Köztársaság
PB - Politikai Büro
PTSzL - Politikátörténeti és Szakszervezeti Levéltár
RKP - Román Kommunista Párt
RMP - Román Munkáspárt
SzEF - Szocialista Egység Frontja (Szocialista Egységfront)
VB - Végrehajtó Bizottság
UCECOM - Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești (Kézművesek Szövetkezeteinek Országos Szövetsége)
CENTROCOOP - Uniunea Națională a Cooperăției de Consum (A Fogyasztói Szövetkezetek Országos Szövetsége)
UNCAP - Uniunea Națională a Producătorilor Agricoli (Mezőgazdasági Termelők Országos Szövetsége)
UGSR - Uniunea Generală a Sindicatelor din România (Szakszervezetek Országos Szövetsége).

SZEMÉLYNÉVMUTATÓ

A

Aczél György: 217
Adlef, Ingeborg: 491
Ady Endre: 59, 250, 335, 342, 391, 467
Ágoston Vilmos: 78, 91
Agricola, Lidia: 231
Albert Antal: 233
Albert Dávid: 233
Albert Ernő: 233
Albert Ferenc: 234, 446, 449
Albert Sándor: 232
Anderko Viktor: 490
András János: 231
Andrási M.: 492,
Andreescu, Andrea: 13, 20, 46, 153, 537
Angi Csaba: 521
Antal Imre: 341
Antalffy Endre: 67, 459
Apáczai Csere János: 60, 311, 435
Apáthy Géza: 91
Apostol, Gheorghe: 34, 50, 64
Aranka György: 60, 435
Arghezi, Tudor: 57, 138, 336, 391, 436
Asztalos István: 248
Augustin, Maior: 180
Avram, Iancu: 165, 188, 192, 286

B

Bădină, Octavian: 132, 133
Bălan, Ștefan: 145, 148, 150, 543
Balas Egon: 537
Bălcescu, Nicolae: 130, 331, 338, 362, 477
Bálint Gyula: 295
Bálint Szalvátor: 521
Bálint Tibor: 181, 345
Bálint Tivadar: 524
Balla István: 512
Balogh Edgár: 55, 56, 63, 77, 78, 82, 91, 223,
226, 232, 242, 243, 251, 254, 341, 357, 481,
491, 530, 531, 543
Balogh Sándor: 414
Banc, Iosif: 35, 64, 70, 74, 160, 165, 167, 429,
470, 471

Bányai Éva: 46, 55, 68, 439
Bányai László: 29, 30, 54, 74, 130, 231, 539
Barabás Miklós: 450
Barbu, Eugen: 56, 57
Bárdi Nándor: 13, 17, 18, 19, 334, 58, 75, 76,
81, 537, 538, 539, 540, 541
Bărlădeanu, Alexandru: 25, 50, 538, 543
Bartalis Ferenc: 60, 435
Bartalis János: 214
Bartók Béla: 59, 342, 467
Bartos Mihály: 73
Basta: 355
Bătaș, Tiberiu: 535, 536
Batez: 247
Báthory Anna: 56
Becze Antal: 233
Beke György: 231, 439
Békefi László: 491
Béký Zoltán: 511, 512
Bem tábornok: 248
Bene József: 57, 232
Benedek Béla: 315
Benedek Elek: 59, 60, 342, 365, 435, 467
Benedek Fidél: 521, 524
Benedek Géza: 39
Bengescu, Hortenzia Papadat: 57
Benkő János: 313, 535
Benkő Lajos: 519
Benkő Samu: 345, 530
Benkő Zoltán: 197
Berde Mária: 192
Berde Zoltán: 40
Berg: 56
Bergel, Hans: 540
Berghianu, Maxim: 64, 380
Berlescu, Dumitru: 327
Bernát Andor: 192
Birău, Mircea: 471
Biró A. Zoltán: 13, 61, 539
Birtok Ferenc: 171, 524
Bisztrai Mária: 412, 414
Bitay Ödön: 61, 537

- Blaga, Lucian: 57
 Blajovici, Petre: 64, 380, 384
 Bod Péter: 60, 435
 Bodnăraș, Emil: 31, 50, 183, 184, 543
 Bodó Julianna: 13, 61, 539
 Bodor Ádám: 345
 Bodor Pál: 46, 55, 68, 78, 80, 231, 247, 345, 413, 414, 509, 510, 543
 Boeru, Grigore: 285
 Boga Kálmán: 438
 Bogdán Emil: 519
 Bogza, Geo: 56
 Boia, Lucian: 23, 538
 Bolyai Farkas: 62, 512
 Bolyai János: 60, 187, 192, 413, 435, 488
 Borghida: 248
 Borilă, Petre: 64
 Borisz, Stefanov: 24, 112
 Boros Fortunat: 521
 Boros László: 489
 Boros Márton: 491
 Boros Mihály: 341
 Boros Román Lajos: 232
 Borș, Rozalia: 314
 Boscolov: 247
 Botez, Demostene: 56
 Bottoni, Stefano: 14, 19, 20, 56, 58, 60, 75, 76, 81, 82, 223, 354, 539, 541
 Bölöni Farkas Sándor: 59, 60, 311, 342, 435, 451
 Bözödi György: 56, 223, 254, 438
 Bránis László: 31, 51, 73, 75, 183, 208, 282, 543
 Brătescu, Nicolae: 324
 Bréda Ferenc: 91, 484, 485, 486, 487, 488, 489
 Brezsnjev: 26, 149, 485, 486
 Buda, Ironim: 313
 Bujoreanu, Viorel: 171
 Butca, Petre: 295
- C**
- Caius, Iacob: 327
 Călinescu, George: 57, 458
 Câmpeanu, Pavel: 25, 538
 Caraion, Ion: 57
 Cătănuș, Ana-Maria: 65, 378, 539
 Cătănuș, Dan: 20, 21, 539
 Ceaușescu, Elena: 239, 544
 Ceaușescu, Nicolae: 14, 25, 31, 32, 43, 44, 45, 46, 48, 50, 57, 58, 61, 64, 68, 69, 72, 81, 86, 92, 93, 95, 114, 140, 142, 148, 150, 155, 159, 161, 163, 165, 167, 183, 185, 187, 188, 194, 201, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 235, 262, 269, 270, 271, 273, 277, 278, 279, 299, 301, 305, 307, 308, 310, 317, 323, 324, 326, 331, 341, 347, 351, 355, 363, 371, 376, 377, 378, 379, 381, 383, 384, 390, 392, 394, 397, 410, 412, 421, 422, 426, 427, 429, 431, 432, 434, 437, 457, 458, 461, 463, 466, 475, 477, 512, 525, 538, 540, 544, 547, 572, 573
 Chereches, Tiberiu: 296
 Chiorean, Ioan: 519
 Chiper, Ioan: 22, 112, 540, 541
 Chișinevschi, Iosif : 86
 Chivu, Stoica: 25, 35, 36, 50, 64, 544
 Cioran, Emil: 99
 Ciugudan, Cornel: 438
 Cloșca: 338
 Codrus, Petru: 520
 Comșa, Maria: 369
 Conor Walker: 26, 539
 Conovici, Mariana: 25, 540
 Constantin, Vlad: 132, 136
 Constantinescu, G. G.: 180
 Constantinescu, Ion: 295
 Constantinescu, Miron: 47, 341, 368, 369, 413, 418, 544
 Constantiniu, Florin: 65, 319
 Costin, Miron: 138
 Cozma, Ioan: 280, 281, 282, 400
 Crișan: 338
 Crivăț, Constantin: 24
 Croitoru, Camil: 297
 Cubleșan, Constantin: 57
 Cuza, Alexandru Ioan: 167, 439
 Czako Zsigmond: 59, 342
 Czerják Mózes: 176
 Cziko Árpád: 39
 Czine Mihály: 214
 Cs. Szabó László: 527
 Csáki Miklós: 315
 Csehi Gyula: 46, 56, 232, 245, 254
 Cseke Gábor: 231, 249
 Csényi László: 512
 Cseresznyési Gyula: 491
 Csíki András: 233

Csiszér Zoltán: 438
Csorba András: 66, 458
Csögör Lajos: 32, 56, 82, 152, 223, 234, 254,
438, 544
Csunkuly József: 315

D

Daicoviciu, Constantin: 131
Dali Sándor: 233
Danciu, Mihai: 295
Dános Miklós: 55
Daróczi Ferenc: 534
Darvas József: 60, 215, 216, 217
Dávid Ferenc: 448
Dávid György: 171
Dávid Gyula: 56
Dávid László: 61, 523, 539
David, Nicolae: 327
Deák Sándor: 508
Deletant, Dennis: 13, 22, 25, 65, 96, 122, 537
Deme Károlyné: 512
Demeter János: 46, 54, 62, 63, 64, 82, 89, 91,
226, 232, 242, 244, 253, 314, 347, 544
Demeter Sándor: 524
Demény Lajos: 69, 362, 530
Demján Vilmos: 233
Deng Xiaoping: 26
Diaconescu, Constantin: 284
Dimitrov, Georgij: 24, 112
Dobos Antal: 490, 492
Dobozi Imre: 216, 217
Dobre, Florica: 25, 74, 83, 479, 537
Dóczy Pál: 438
Dohi László: 492
Domokos Géza: 46, 55, 56, 57, 63, 66, 73, 76,
77, 78, 91, 92, 231, 238, 245, 253, 341, 360,
418, 530, 531, 533, 538, 544
Dovleciu, Gheorghe: 297
Dózsa György: 59, 60, 192, 338, 342, 363, 435,
447, 449, 450, 452, 465
Drăgan, Marin: 133
Drăghiceanu, Constantin: 327
Drăghici, Alexandru: 24, 31, 32, 34, 35, 36, 37,
64, 85, 111, 158, 159, 160, 161, 162, 163,
164, 165, 166, 183, 221, 223, 241, 242, 319,
320, 544
Dragoş, Ioan: 436
Dukász Anna: 51, 54, 233, 341
Dumitrescu, Geo: 57

Dumitrescu, Laura: 45, 538
Dumitru, Andrei: 288
Dungaciu, Dan: 99
Duva Mihai: 519

E

E. Fehér Pál: 214
Écsi János: 521
Écsy László: 524
Egry Sándor: 54
Elefterie, Mândruţ: 284
Elekes Ferenc: 528
Eminescu, Mihai: 165, 188, 336, 345, 391, 436
Engels, Friedrich: 192, 363, 452
Erdélyi István: 234, 251
Erdős Pál: 233, 247
Erős Blanka: 232
Eszterházi István: 513

F

Fábián Ernő: 39, 41, 54
Fábián Magdolna: 54
Farkas Árpád: 91, 233, 345
Farkas István: 233
Farkas János: 232
Farkas Sándor: 451
Farkas Károly: 171
Fazakas Lajos: 73, 74, 341
Fazekas Imre: 412, 414
Fazekas János: 15, 20, 31, 34, 35, 37, 38, 39,
40, 41, 42, 43, 45, 46, 51, 58, 60, 63, 68,
69, 73, 74, 81, 165, 183, 202, 213, 220, 224,
248, 273, 301, 303, 304, 305, 308, 310, 311,
331, 335, 340, 341, 362, 363, 383, 390, 391,
435, 437, 439, 457, 538, 544, 547
Fazekas János: 232, 249
Fedinec Csilla: 19, 75, 538, 540, 541
Fehér Mihály: 300
Ferencz Ervin: 521
Ferencz József: 339
Fischer, Mary Ellen: 554
Fixler Sándor: 248
Floca, Octavian: 288
Florian Tibor: 514
Florica, Ion: 295
Fodor Anghelus: 525, 526
Fodor Géza: 54
Fodor László: 521
Fodor Pelbárt: 521

Fodor Sándor: 46, 208, 222, 247, 480, 545
Fogarasy István: 328
Ford, Gerald: 512
Fóris István: 24, 112, 159, 161, 319
Földes György: 77, 83, 84, 85, 91, 538
Földes Károly: 491
Földes László: 14, 56, 181, 541
Földes Mária: 181
Franyó Zoltán: 234
Frunză, Victor: 13, 22, 122
Fuchs Simon: 438
Fux Pál: 233
Fülöp András: 174
Fülöp Ildikó: 491
Fülöp Mihály: 539
Fülöp Tamás: 521
Füstös Mária: 213

G

Gaál Gábor: 343, 539
Gábor Áron: 60, 306, 311, 435, 444, 477
Gaciu, Gheorghe: 295
Gagyi József: 13, 19, 43, 58, 71, 183, 538, 539
Gal, Carl: 261
Galalați Fischer, Stephen: 19, 538, 539, 541
Gálfalvi Zsolt: 46, 54, 55, 69, 77, 234, 235, 252, 413, 414, 438, 445, 531, 540, 545
Gálffy Béla: 519
Gáll Ernő: 46, 232, 241, 412, 414, 480, 481
Gáll Éva: 241
Gáll Sándor: 60, 435
Garai Gábor: 215
Gazda László: 59, 540
Gerber József: 494
Gere Mihály: 31, 43, 46, 64, 73, 74, 79, 80, 81, 142, 143, 147, 150, 183, 203, 204, 205, 341, 444, 545
Gergely Mihály: 524
Gergely Sándor: 507
Gheorghe, Mihai: 313
Gheorghe, Ștefan: 368, 369
Gheorghiu, Ștefan: 75, 313, 314, 315, 372, 377
Gheorghiu-Dej, Gheorghe: 10, 20, 25, 73, 81, 86, 291, 339, 484, 537, 538, 539, 545
Gherasim, Emil: 234
Giura, Milică: 282, 313
Giurgiu, Valter: 313
Glük Jenő: 231
Görömbei Kálmán: 490

Grósz Mihály: 508
Groza, Petru: 18, 232, 233, 349, 388, 421, 439, 484, 545
Grozaru, Gheorghe: 25
Gruia, Bazil: 287
Guga, Romulus: 458
Gurzó Anaklé: 521
Gúzner Miklós: 243
Gy. Szabó Béla: 232
Gyöngyösi Gábor: 491
Györffy Gábor: 24, 540
György Anikó: 515
György Árpád: 512
György Hugó: 521
György L. : 525

H

H. Szabó Gyula: 66
Hagiu, Ioan: 299
Hajas Mihály: 231
Hajdu Győző: 39, 46, 57, 68, 76, 77, 80, 81, 234, 235, 242, 438, 521, 540, 545
Hajdú Leander: 521
Hajdu Zoltán: 234
Hamar Márton: 412, 414
Hanak, Harry: 21, 540
Harag György: 547
Hațegan, Ioachim: 314
Hauser, Arnold: 253
Hegedüs: 366
Hegyi István: 171
Helmecki Döme: 491
Herédi Gusztáv: 55, 540
Hirsch Judith: 438
Horia: 338
Horváth Gyula: 534
Horváth Imre: 57, 233, 243
Horváth István: 214
Horváth János: 197, 494
Horváth Károly: 60, 435
Hruscov: 21, 23, 111, 112, 480, 486
Hunya Gábor: 58, 69, 540
Huszár Sándor: 55, 76, 77, 78, 91, 232, 533

I

Ietza Péter: 234
Ilarian, Papiu: 188
Iliescu, Cornel: 324

Iliescu, Ion: 25, 28, 30, 121, 123, 124, 126, 132, 134, 136, 140, 288, 442, 443, 538, 545
Ilyés Boldizsár: 507
Illyés Kinga: 529
Incze Gábor: 234
Ion, Antonescu: 111, 332
Ionesco, Eugen: 56
Iorga, Nicolae: 130, 261, 530
Iorgulescu, Florin: 442, 443
Ivanovici, Virgil: 35, 327
Izsák Márton: 221, 234
Izsáki Dezső: 492

J

Jagamas János: 243
Jäger, Stefan: 467
Jakab András: 43, 298
Jakab Elek: 59, 342
Jakab Gábor: 170
Jakab L.: 485, 489
Jakab Mária: 66
Jakab Sándor: 74
Jakó Zsigmond: 232
Jancsó Elemér: 46, 232, 243, 252
Jánki Mária: 492
Jánky László: 489
János Pál: 43, 44, 208, 212, 213, 233, 452
Jánosházy György: 237, 438
Jebeleanu, Eugen: 56
Jianu, Ioan: 508
Jodal Gábor: 233
Jordáky Lajos: 46, 56, 82, 232, 249, 254, 546
Jorgensen, Hans Ronald: 427
Józsa Béla: 60, 192, 435
József Attila: 335, 460, 463
Jurcone, Petru: 487

K

Kacsó Sándor: 232
Kádár András: 315
Kádár János: 83, 84, 91, 149, 481, 485, 486, 540
Kafka Margit: 59, 342
Kájoni János: 209
Kállai Gyula: 83
Kálmán Gyula: 59
Kántor Lajos: 46, 77, 78, 233, 250, 509, 540, 546

Kányádi Sándor: 46, 232, 248, 345, 365, 366, 445, 546
Karikás Péter: 71, 531
Katona Dani: 491
Katona Szabó István: 438
Kazinczi Jenő: 414
Kedves Ignác: 316
Kedves Sándor: 210, 211, 213
Kelemen Attila: 438
Kemény Zsigmond: 141
Keresztes Kálmán: 341
Keresztessy Mihály: 512
Keszeg János: 197
Keszi Harmath Sándor: 56
Kincses Elemér: 66
King, Robert R.: 538
Király Károly: 39, 41, 51, 54, 59, 63, 69, 70, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 91, 99, 270, 315, 317, 318, 341, 345, 444, 445, 450, 538, 546
Király László: 91, 345
Kis Jenő: 520
Kis Mihály: 296
Kiss Bartolomeo: 493
Kiss József: 491
Kiss László: 492
Klapka György: 448
Kocsik József: 463
Kolcza János: 297
Kolozsvári Piroska: 231
Komensky, Jan Amos: 358
Komzsik István: 535
Konyev, Iván Sztjepanovics: 111
Koppándi Sándor: 41, 73, 80, 81
Kós Károly: 232, 509
Kósa László: 218
Kossuth Lajos: 165, 479
Kótay Pál: 438
Kovách Géza: 231
Kovács András: 39, 232, 537
Kovács B. Mihály: 54
Kovács Ferenc: 234, 491
Kovács György: 57, 73, 234, 235, 243, 281, 313, 546
Kovács Kiss Gyöngy: 27, 58, 540
Kovács Péter: 492
Kovács Sándor: 515, 516, 517, 518
Kovács Zoltán: 54, 232, 315
Kozma Béla: 234

Kőműves Balázs: 491
Kőműves János: 175, 177, 282, 283
König József: 313
Kőrösi Csoma Sándor: 59, 60, 245, 277, 342, 435
Köteles Sámuel: 59, 342
Kraft, Mişu: 187
Krizsa János: 311, 435
Kurkó Gyárfás: 56, 82, 223, 254

L

Lakatos Ferenc: 314, 471
Lakó Elemér: 56, 242
Lamoth, Peter: 449
Láng Gusztáv: 233
Lanţoş, Vasiličă: 471
Lapahos Ferenc: 234
László Márton: 60, 538
Lászlóffy Aladár: 78, 232, 345, 528
Lazányi Endre: 243
Lăzărescu, Dumitru: 288
Lázok Klára: 24, 86, 540
Lenau, Nikolaus: 449, 467
Lenin: 104, 106, 107, 108, 110, 112, 122, 123, 124, 127, 365, 391, 458
Lestyán Ferenc: 172
Létay Lajos: 57, 73, 78, 224, 232
Levente Mihály: 73, 74
Lewy, Robert: 20, 538
Lohinszki Lóránd: 529
Lőrincz József: 76, 524
Lőrincz László: 414
Löte Lajos: 512
Löte Pál: 512
Luka László: 18, 20, 21, 73, 74, 79, 546
Lukács László: 233
Lupşa, Victor: 498
Lupu, Petre: 64
Lupu, Vasile: 209

M

Macavei, Eugen: 183, 184
Macovei, Pompiliu: 60
Mag Péter: 234
Magda, Nicolae: 453, 454
Magyari Lajos: 233
Maior, Petru: 192
Major Tibor: 513
Majtényi Erik: 231

Makkfalvi Gábor: 84, 221, 540
Maliţa, Mircea: 366
Mănăstire, Liviu: 327
Manea, Mănescu: 341
Manev: 324
Maniu, Adrian: 57
Márk Vince: 524
Markó Imre: 491
Maros Tibor: 54, 243, 314
Márton Áron: 89, 170, 171, 486
Márton Gyula: 232, 509
Márton Julianna: 54
Marton Péter: 233
Marx: 362, 479
Matei, Constantin: 324
Máthé János: 60
Máthé József : 446, 454, 455
Maurer, Ion Gheorghe: 22, 25, 35, 43, 45, 52, 59, 68, 98, 205, 210, 211, 212, 213, 220, 341, 445, 525, 538, 545
May, Rudolf: 449
May, Stephen: 513
Mehedinţi, Simion: 130
Méliusz József: 54, 56, 82, 223, 231, 242, 247, 254, 341, 345, 546
Mészáros Elek: 491
Mészáros József: 491
Mészáros Ödön: 491
Mezei Tibor: 172
Retegan, Mihai: 50, 538
Mihai Viteazul: 209, 338, 355, 363
Mihály János: 534
Mihály király: 332
Mikes Kelemen: 60, 311, 435
Miklós János: 519
Mikó Imre: 60, 435, 530, 531
Mikszáth Kálmán: 335
Militaru, Aldea: 35
Militiade, Alaman: 295
Millitz, Adalbert: 446, 455
Moga, Vasile: 315
Moghioroş, Alexandru (Mogyorós Sándor): 62, 546
Mogoşiu, Marcel: 281, 313
Mohl Mária: 493
Moise, Constantin: 509, 510
Moldovan, Remus: 519
Molnár Imre: 525

Moraru, Gavril: 296
Móricz Zsigmond: 335
Moszkovics Móric: 535
Mózer István: 231
Munteanu, Ovidiu: 43, 204, 205, 206, 212
Müller-Guttenbrunn, Adam: 467

N

Nagy Csongor István: 18, 540
Nagy Gyula: 171
Nagy Imre: 442
Nagy István: 46, 224, 232, 242, 248, 345, 457, 547
Nagy Jenő: 509
Nagy József: 341
Nagy Margit: 345
Nagy Mihály Zoltán: 13, 18, 81, 82, 540
Nagy Miklós: 217
Nagy Mózes: 176
Nagy Olga: 231
Nagy Pál: 73, 234, 438
Nagy Piroska: 295
Nagy Sándor: 54
Nagy T. József: 493, 494, 495
Nagylaki István: 516, 517, 519
Năsăureanu: 247
Nastasă, Lucian: 13, 20, 46, 84, 153, 349, 537
Neculce, Ion: 138
Negrea, Vasile: 479
Nestor, Ion: 368, 369, 370
Niculescu-Mizil, Paul: 25, 46, 51, 64, 140, 158, 163, 165, 268, 278, 333, 368, 538, 547
Nistor, Gheorghe: 520
Nixon, Richard: 329, 512
Noica, Vasile: 99
Nortan, Frank: 513
Novák Csaba Zoltán: 19, 20, 27, 34, 44, 48, 71, 74, 75, 80, 82, 84, 183, 201, 441, 540
Nyárády R. Károly: 408

O

Obradov, Vasile: 446
Ofner János: 210, 212
Oláh Sándor: 13, 58, 541
Oláh Tibor: 231, 234
Olah, Crăciun: 299
Olti Ágoston: 44, 201, 540
Orbán Balázs: 60, 435

Orbán István: 43, 44, 203, 211
Ördög József: 315
Örkény István: 236

P

Pajzs Zoltán Attila: 516, 517, 519
Pál Antal Sándor: 183, 221
Páll Lajos: 56
Palocsay Rudolf: 232
Pană, Gheorghe: 70, 269, 270, 445, 470, 547
Panek Zoltán: 491
Pápay Elemér: 513
Papp Ferenc: 234, 235, 438, 458
Papp István: 232
Papp József: 515, 516, 517, 518
Parajdi György: 54
Pârvulescu, Suzana: 192
Páskándi Géza: 223, 345, 448
Pataki Imre: 42, 43, 44, 59, 70, 206, 207, 210, 212, 213, 441, 547
Patilineț, Vasile: 41, 43, 74, 203, 204, 205, 210, 277, 278, 279, 381, 444, 547
Pătrășcanu, Lucrețiu: 159, 161, 319, 320
Pătrășcoiu, Constantin: 324
Pauker, Ana: 20, 21, 24, 79, 112, 113, 538, 546, 547
Pauker, Marcel: 112
Paulovics László: 233
Petan, Vasile: 297
Péterfi István: 54, 59, 62, 63, 68, 73, 76, 232, 272, 331, 341, 348, 412, 414, 547
Péterfi Rozália: 231
Petőfi Sándor: 59, 60, 140, 188, 221, 331, 335, 342
Petre, Constantin: 136
Petre, Lupu: 64
Petres Károly: 172
Petrescu, Camil: 57
Petrescu, Ion: 284
Petton, Edward: 512
Pilly, Nikolaus: 456
Pintilie, Stancu: 324
Pintye Júlia: 492
Pirlinszky István: 512
Plesită, Nicolae: 84, 479, 547
Pojan, Romeo Stefan: 313
Polgár István: 438
Pongrácz Mária: 341, 414, 446, 447, 463

Pop, Ion: 57, 326, 540
Popély Árpád: 541
Popescu, Dumitru: 277, 279, 547
Popescu-Puțuri, Ion: 82
Portik Albert: 412
Portik Béla: 414
Posea, Grigore: 284
Pragai, Stefan: 313
Preda, Marin: 56
Pumnul, Aron: 165
Puskás Tivadar: 234
Puy Tibor: 507

R

R. Süle Andrea: 13, 18, 69, 541
Rác Győző: 233
Rác József: 172
Rác Lajos: 494
Radu, Eugen: 297
Rădulescu, Dumitru: 277
Rădulescu, Gheorghe: 64
Rădulescu, Ilie: 31, 279, 540
Rákóczi Ferenc: 246
Rappaport Ottó: 232
Rareș, Petru: 192, 353
Rațiu, Viorel: 519
Răutu, Leonte: 35, 37, 46, 48, 86, 140, 250,
341, 548
Richter, Paul: 467
Ristea, Gheorghe: 535, 536
Rohin, George: 447
Roman, Valter: 28, 30, 125, 127, 128, 131, 273
Roșu, Vasile: 327
Rotărescu, Gheorghe: 490, 492
Rus, Vasile: 313

S

Sági Károly: 369
Salamon Ernő: 188, 192, 221
Sălcudeanu, Pavel: 314, 501, 517, 520, 529
Sándor György Valerián: 522
Sánmárghitán, Ioan: 171
Sántha Károly: 39, 315
Sarány István: 39, 41, 42, 203, 539
Sasa Antal: 171
Scherg, Georg: 56, 254
Schöpflin György: 539
Schweitzer Béla: 494

Sebestyen Liviu: 313
Senkálzsky Endre: 232
Șereș, Octavian: 508
Siklódi Sándor: 524
Simó Géza: 59, 192, 342
Simó László: 176
Simon Attila: 14, 18, 34, 75, 76, 539, 540, 558
Simon István: 493
Sinka Károly: 234
Șirec, Alexandru: 286
Sisak Ernő: 46, 34, 250, 447
Skadegard, Povl: 427
Sobester Ferenc: 515, 516, 517, 518
Someșan, Ștefan: 509, 510
Sós Endre: 414
Soulet, Francois: 20, 38
Span, Vasile: 313
Stanca, Constantin: 315, 320, 450
Stancu, Zaharia: 56, 60, 217
Standeiszky Éva: 77, 541
Stănescu, Aurel: 286
Stănescu, Nichita: 236
Ștef, Traian: 508
Ștefan cel Mare: 192, 209, 338, 362
Steklács László: 414
Roth, Stephan Ludwig: 467
Stoianovici, Alexander: 125
Stoica, Gheorghe: 143, 548
Stöffel, Emerich: 134, 548
Strat, Constantin: 324
Sütő András: 32, 39, 46, 54, 57, 63, 68, 73, 76,
80, 81, 88, 91, 138, 141, 142, 143, 146, 147,
148, 179, 187, 234, 235, 236, 237, 246, 331,
341, 345, 351, 412, 414, 438, 445, 457, 458,
528, 533, 548
Sylvester Lajos: 39, 70, 444
Stravinsky: 56
Szabédi László: 214
Szabó Csaba: 234
Szabó Ferenc: 328
Szabó Géza: 232
Szabó Gyula: 46, 232, 248, 295, 548
Szabó Imre: 73
Szabó József: 59
Szabó Katalin: 39, 41, 42, 203, 539
Szabó Miklós: 221
Szabó Sándor: 232, 414
Szabó T. Attila: 243, 248, 252, 345

Szabó Zoltán: 509
Szabolcska Mihály: 448
Szalman Lóránt: 234
Szántó István: 231
Szarka László: 538, 541
Szász Béla: 438
Szász Domokos: 39, 315, 444
Szász Ferenc: 515
Szász Imre: 315
Szász János: 46, 55, 56, 231, 243, 412, 414, 548
Szász Pál: 82
Száva János: 243, 438
Szávuly Lajos: 51
Székely Béla: 176
Székely Csaba Béla: 515, 516, 517, 519
Székely János: 438, 458, 529
Székely Margit: 494
Székely Sándor: 494
Székely Zoltán: 57, 233, 369, 414
Szekeres Sándor: 452
Szekernyés László: 438
Szemplér Ferenc: 214, 231, 243, 345
Szentimrei Judit: 509
Szentmiklósi Miklós: 233
Szépfalusi István: 527, 528, 529
Szervátiusz Jenő: 217, 232
Szesztay Ádám: 13, 23, 539
Szigeti József: 509
Szigyártó Péter: 231
Szilágyi Dezső: 54, 73, 133, 231, 244, 548
Szilágyi Domokos: 345
Szilágyi Erzsébet: 233
Szilágyi István: 78
Szimberger Sándor: 232
Szlanka Árpád: 341
Szombathelyi Zoltán: 231
Szothy Ernő: 73, 282, 313, 471
Szöke Ferenc: 315
Szöllősi Márton: 54
Szörtsey Dorottya: 512
Sztálin: 14, 19, 20, 58, 60, 122, 124, 127, 128, 136, 223, 354, 539
Szteklács László: 233
Szuhaics Katalin: 532
Szűcs Sándor: 412, 414

T

Takács Lajos: 32, 49, 52, 54, 63, 73, 79, 143, 224, 231, 251, 269, 413, 414, 548
Tamási Áron: 215, 452
Tănase, Gheorghhe: 127
Tănase, Stelian: 13, 20, 22, 539, 548
Tancău, Nicolae: 514, 520
Tankó Árpád: 51, 172, 199
Teleki Béla: 514
Teodor, Zsivkov: 26
Teodorescu, Nicolae: 327
Tismăneanu, Vladimir: 65, 538, 539
Tito: 149, 485
Todea, Aurel: 501
Tollas Tibor: 512
Tomcsányiné Jakab Mária: 66
Tomita, Ioan: 519
Tomba István: 232
Tomba László: 60, 214, 435, 452
Tomba Miklós: 379
Tordai Zádor: 72
Torró Tibor: 413, 414
Tóth Csongor: 515, 516, 517, 518
Tóth Elvira: 233
Tóth Imre: 243
Tóth István: 491, 493, 495
Tóth János: 490
Tóth Sándor: 72, 539
Tóth Zsigmond: 519
Török János: 60, 435
Török László: 438
Török Mihály: 171
Trîmbițaș, Eugen: 314
Trofin, Virgil: 31, 74, 177, 183, 278, 279, 444, 549
Tugui, Pavel: 86, 538
Tulcan, Aurel: 453
Turai Károly: 491
Tzara, Tristan: 457

U

Ubornyai: 74
Udvarhelyi Lajos: 512
Uglár István: 429
Uglár József: 73, 74, 75, 366, 380, 384
Újvári Erzsébet: 414
Ulbricht, Valter: 26
Ureche, Grigore: 138, 494

V

V. Csutorás István: 512
Vajda András: 491
Vajda Sándor: 231
Válcu Vasile: 161
Válculescu, Ion: 324
Valev: 21, 22, 105, 122
Valkó Ernő: 40
Valter József: 54, 341
Vancea, Carolina: 295
Váradi József: 60, 435
Varga Andrea: 13, 20, 46, 84, 153, 537
Varga E. Árpád: 71, 408, 537
Varró Gizella: 233
Vasluian: 400
Vasváry Zoltán: 513
Vékás Domokos: 532
Venczel József: 56
Vendég Vince: 243
Verdery, Katherine: 99
Verdeț, Ilie: 64, 74, 429
Veres Jenő: 508
Vereș, Nicolae: 31, 70, 183, 185, 188, 194, 213,
281, 283, 313, 457, 548, 470, 471, 549
Veress Dániel: 40, 70, 233

Vicsei András: 490
Vida Géza: 73
Vidu, Ion: 449
Vince József: 32, 60, 86
Vincze Gábor: 13, 15, 19, 32, 62, 426, 537, 539
Vincze János: 367, 533
Vinea, Ion: 57
Vitályos Ildikó: 233
Voicu, Stefan: 28, 29, 30, 121, 122, 125, 127,
128, 133, 136, 549
Vörösmarty Mihály: 335

W

Wass Albert: 512
Werner Oszkár: 494

Z

Zaharia, Mihai: 296
Zahiu, Ioan: 447, 448
Zoltán Aladár: 234
Zwick, Peter: 538
Zsigo Károly: 490
Zsoldos Mária: 492

INTÉZMÉNYMUTATÓ

- A Hét*: 19, 49, 55, 56, 76, 239, 240, 358, 359,
416, 531, 533, 539, 541, 542, 545
- Acta antiqua*: 370
- Acta archeologica*: 368
- Adevărul*: 24, 113
- Adminisztratív Osztály: 143, 548
- Akadémia Történeti Intézete: 249
- Albatros Kiadó: 345
- Állambiztonsági Tanács: 90, 328, 505, 506, 511
- Állami Magyar Opera: 232
- Állami Magyar Színház: 232, 233, 234, 272, 273
- Állami Tervezőbizottság: 430
- Államtanács: 43, 73, 121, 142, 143, 224, 232,
323, 426, 468, 512, 522, 544, 545, 547, 548
- Állandó Büro: 470
- Általános Belföldi Hírszerzési Igazgatóság
(Direcția Generală de Informații Interne): 83
- Amerikai Erdélyi Szövetség: 514
- Amerikai Magyar Református Egyesület: 511,
512
- Arany János általánosműveltségi líceum: 454
- Arhivele Naționale Istorice Centrale: 20, 542, 550
- Arta plastică: 417
- Azomures: 62, 350
- Babeș-Bolyai Egyetem: 61, 152, 153, 226, 232,
233, 241, 242, 252, 259, 344, 352, 488
- Bányavidéki Fáklya*: 55, 231
- Baross Szövetség: 490
- Belföldi Hírszerzési Igazgatóság (Direcția a
III-a Informații interne): 83
- Belkereskedelmi Minisztérium: 375
- Belső Információ Főigazgatósága: 511
- Belügyminisztérium: 19, 24, 82, 89, 111, 164,
254, 255, 479, 481, 482, 484, 490, 499, 521,
530, 533, 534, 536, 547
- Benedek Elek emlékház: 60, 277, 333, 444
- Bornemissza Péter irodalmi egyesület: 527, 529
- Brassai Sámuel Elméleti Líceum: 244, 257
- Brassó tartomány: 19, 38, 44, 85, 149, 161,
207, 242, 280, 283, 289, 297, 482, 545, 547
- Bukaresti Területi Katonai Törvényszék: 518
- Casa de Economii și Consemnațiuni-Takarék-
pénztár: 327
- Cinema*: 417
- Contemporanul*: 57, 248, 250, 255
- Crișana*: 453
- Dimineața*: 24, 113
- Dolgozó Nő*: 232, 248, 546
- Dr. Petru Groza Agronómiai Intézet: 232
- Dr. Petru Groza Líceum: 233
- Echinox*: 56
- Editura Politică: 26, 73, 76, 330, 332, 365, 473, 537
- Electrecord: 141, 451, 454
- Élelmiszeripari Minisztérium: 430
- Élet és Irodalom*: 77, 214, 217, 540
- Előre*: 54, 55, 59, 60, 77, 78, 133, 143, 231, 243,
244, 245, 252, 255, 439, 448, 542, 543, 548
- Emlékek: 125
- Eötvös Lóránd Tudományegyetemen: 214
- Erdélyi Párt: 490, 514
- Erdőgazdálkodási és Építőipari Minisztérium: 430
- Európa Tanács: 428
- Európai Nemzetiségek Szövetségi Uniója -
Federal Union of European Nationalities:
72, 401, 402,
- Facla*: 56, 463
- Fáklya*: 55, 231, 233, 453
- Falvak Dolgozó Népe*: 246, 359, 416, 548
- Falvak Népe*: 359
- Fehérház Bajtársi Egyesület: 494, 495
- Felekezeti Főigazgatóság: 170, 171, 487
- Ferences rend: 521, 522
- Filharmónia: 234, 278, 279, 491
- Flacăra*: 179, 188
- Fraternity*: 511
- Frontul Renașterii Naționale: 52
- Frontul Unității Socialiste: 51
- Gazeta Literară*: 250
- Hargita*: 55, 61, 233
- Hargita Megyei Néptanács: 335, 429
- Hargitai tavasz: 60, 343, 452
- Hárshegyi Őrsvezetők Központi Kiképzőköre:
496
- Hazafias Gárda - Garda Patriotică: 324
- Helikon*: 218
- Hivatalos Közlöny*: 170, 245, 460

- Honvédelmi Minisztérium: 216
Ifjúnunkás: 231, 249, 255, 528, 544
 Ifjúnunkás Szövetség (IMSZ): 118, 550
 Ifjúságügyi Kutatóközpont: 373
Igaz Szó: 77, 188, 223, 232, 234, 235, 236, 237, 242, 243, 246, 252, 343, 416, 438, 448, 529, 540, 545, 548
Igazság: 18
 Întreprinderea Regională de Transporturi Auto: 534
 Ion Creangă Kiadó: 345
Irodalmi Almanach: 248, 546
 Irodalmi Könyvkiadó: 56, 231, 232, 247, 509, 543, 545
 Írószövetség: 77, 118, 119, 140, 141, 146, 216, 218, 219, 224, 231, 232, 236, 239, 242, 243, 246, 249, 250, 256, 343, 412, 438, 457, 458, 527
Jóbarát: 358, 450
Junimea: 56
 Kájoni-kódex: 209
 Kancellária: 15
 Katolikus magyarok vasárnapja: 514
 Katonai Törvényszék: 518
 Képzőművészek Szövetsége: 232
 Kereszt és kard szervezet: 513
Keresztény Szó: 170
 Kertészeti Kutatóintézet: 232
 Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa: 105, 550
 Kolozsvári Etnikai és Kisebbségkutató Intézet: 78, 235, 444
 Kolozsvári Fellebbviteli Tisztogató Bizottság: 490
 Komintern: 24, 112, 113, 547
 Kommunista Ifjak Szövetsége: 25, 121, 148, 176, 177, 221, 249, 260, 373, 377, 453, 454, 456, 477, 515, 516, 518, 519, 536, 544, 545, 546, 547, 549, 550
 Könyvüipari Minisztérium: 430
Korunk: 19, 31, 46, 55, 56, 57, 59, 61, 66, 77, 218, 223, 232, 233, 237, 241, 250, 272, 392, 412, 416, 448, 480, 537, 539, 540, 541, 542, 543, 545, 546
 Kovászna megye: 38, 40, 41, 42, 43, 51, 55, 58, 59, 60, 61, 67, 70, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 95, 97, 201, 207, 209, 225, 245, 271, 272, 275, 277, 293, 295, 297, 298, 315, 317, 318, 320, 322, 333, 341, 343, 363, 422, 429, 435, 444, 450, 472, 475, 522, 534, 546
 Követési és Vizsgálati Osztály (Secția Filaj și Investigații): 83
 Központi Állami Könyvtár: 119
 Központi Bizottság: 69, 70, 114, 157, 186, 203, 220, 232, 237, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 253, 254, 284, 288, 290, 291, 292, 293, 295, 310, 317, 318, 320, 329, 341, 360, 368, 372, 375, 377, 378, 379, 419, 470, 544, 545, 550
 Központi Bizottság Állandó Elnöksége: 158, 205, 278, 368, 545
 Központi Bizottság Propaganda Osztálya: 14, 15, 27, 28, 32, 43, 118, 121, 132, 136, 154, 180, 254, 279, 333, 334, 373, 375, 394, 449, 469, 545, 547, 548, 549
 Központi Felülvizsgáló Bizottság: 377
 Központi Pártkollégium: 377
 Kriterion Könyvkiadó: 23, 49, 55, 56, 66, 73, 76, 91, 237, 240, 245, 247, 342, 345, 361, 530, 531, 532, 533, 538, 543, 544
Kritika: 214
Kulturális Útmutató: 255
 Külügyi Osztály: 15
Lelkipásztor: 527
 Lorántffy Zsuzsanna Egyesület: 493
Luceafărul: 56, 250, 417
 Magyar Autonom Tartomány: 14, 18, 58, 75, 114, 242, 354, 540, 541, 545, 546, 550
 Magyar Élet Pártja: 493
 Magyar Felszabadító Bizottság: 513
Magyar Híradó: 527
 Magyar Írószövetség: 51, 60, 77, 78, 79, 214, 215, 216, 217
 Magyar Megújulás Pártja: 490, 496, 498
 Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa: 14, 32, 33, 49, 59, 62, 67, 73, 240, 242, 266, 268, 271, 277, 341, 343, 347, 351, 357, 360, 362, 365, 392, 394, 412, 414, 417, 418, 446, 447, 450, 452, 453, 455, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 533, 545, 546, 548, 550
 Magyar Népi Szövetség: 13, 14, 18, 240, 349
 Magyar Opera: 232, 233, 272
 Magyar Országos Levéltár: 15, 80, 542, 550
 Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet: 368
 Magyarok háza: 514
 Maros Magyar Autonom Tartomány: 19, 31, 89, 138, 145, 147, 149, 152, 160, 170, 173, 175, 178, 185, 189, 195, 197, 206, 242, 280, 287, 417, 480, 482, 483, 499, 546, 550

- Maros Megyei Igazgatóság: 511, 518
 Maros Tartományi Igazgatóság: 83
 Marosvásárhelyi Állami Székely Népi Együttes: 278
 Marosvásárhelyi Állami Színház: 234, 252, 379, 459, 468, 529, 545
 Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem: 19, 147, 152, 153, 234, 344, 253, 460, 467, 488, 544
 Marosvásárhelyi Pedagógiai Intézet: 152, 153, 226, 234, 467
Matematikai Lapok: 358
Megyei Tükör: 55, 61, 233, 542
Méhészeti Újság: 358
 Meridiane Kiadó: 248
 Mezőgazdasági Minisztérium: 430
 Minisztertanács: 35, 38, 73, 74, 167, 202, 249, 253, 254, 261, 301, 305, 310, 311, 323, 437, 543, 544, 545, 546, 549
Munkásélet: 358
Művelődés: 231, 247, 255, 358, 463, 542
 Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság: 57, 60, 118, 119, 141, 142, 146, 151, 222, 232, 252, 253, 254, 260, 277, 345, 392, 395, 448, 455
Muzica: 417
 Nagy Nemzetgyűlés: 44, 116, 118, 155, 164, 207, 210, 211, 213, 231, 234, 246, 264, 268, 269, 272, 301, 421, 436, 445, 544, 545, 546, 548
 Nagyvárad Ady Múzeum: 365
Napsugár: 232, 247, 248, 545, 546
 Német Demokratikus Köztársaság: 368, 550
 Német Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa: 52, 262, 266, 268, 270, 271, 377, 414, 418, 422, 447, 449, 455, 456, 466, 550
 Nemzeti Liberális Párt: 496, 502, 504
 Nemzeti Megmentési Front: 206, 544, 546, 547
 Nemzeti Parasztpárt: 496, 498, 503
 Nemzetiségi Oktatás Igazgatósága: 337
Népszabadság: 214, 216
Neue Banater Zeitung: 448
 Nicolae Iorga Történettudományi Intézet: 130, 261, 530, 543
 Nikolaus Lenau líceum: 449
 Nőszövetség: 118, 120
 Nyilaskeresztes Párt: 490, 496, 498, 513
 Oktatásügyi Minisztérium: 32, 119, 144, 145, 150, 151, 152, 153, 225, 226, 237, 240, 244, 251, 253, 254, 257, 258, 259, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 343, 344, 349, 352, 353, 354, 357, 362, 373, 413, 416, 453, 460
 Országos Turisztikai Szervezet (Organizația Națională a Turismului): 195
 Országos Vízügyi Tanács: 4429, 430, 431
 Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet: 19, 147, 152, 153, 234, 344, 353, 460, 467, 488, 544
 Párt és Állami Központi Bizottság (Comisia Centrală de Partid și de Stat): 157, 584, 288, 292
Pártélet: 23
 Pedagógiai Tudományok Intézete: 509
 PEN-klub: 527, 528
 Pénzügyminisztérium: 59, 430, 441, 443
 Petőfi Ház: 55, 167, 247, 261, 439, 440
 Pionírszervezetek Országos Tanácsa: 453
 Politikai és Felforgató Ügyekkel Foglalkozó Osztály (Secția Politice-Subversive): 83
 Politikai Büro: 73
Povestea Vorbei: 56
Probleme economice: 417
Revista de filozofie: 417
 Román Akadémia Művészettörténeti Intézete: 509
 Román Írószövetség: 56, 60, 188, 530, 546, 548
 Román Kommunista Párt: 13, 14, 18, 31, 51, 80, 114, 115, 117, 188, 232, 301, 303, 329, 330, 331, 362, 376, 377, 378, 392, 401, 429, 437, 455, 537, 538, 540, 541, 550
 Román Kommunista Párt KB Propaganda Osztálya: 14, 15, 27, 28, 43, 118, 121, 132, 136, 254, 279, 333, 373, 449, 469, 548
 Román Kommunista Párt KB Tanügyi és Egészségügyi Osztálya: 152, 153
 Román Munkáspárt: 18, 22, 103, 105, 107, 550
 Román Munkáspárt Propaganda és Agitációs Osztálya: 121, 140
 Román Rádió és Televízió Országos Tanácsa: 342, 367, 533
 Románia Gazdasági és Társadalmi Fejlődésének Legfelső Tanácsa: 472
România Liberă: 417
România Literară: 56
 Románia Népköztársaság: 21, 58, 104, 107, 541
 Romániai Magyar Irodalmi Lexikon: 251, 530, 531, 543
 Sajtó Igazgatóság: 366
 Salamon Ernő líceum: 335, 336
 Sarmis 70: 455

- Scânteia*: 28, 49, 50, 51, 248, 277, 346, 391, 542, 544, 547, 548, 549
Scânteia Tineretului: 249
 Securitate: 14, 15, 78, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 113, 236, 320, 366, 479, 482, 497, 502, 503, 504, 515, 518, 524, 544, 547
 Sepsiszentgyörgyi Múzeum: 369
 Siculus könnyűzenei fesztivál: 413
Steaua: 56, 417
 Ștefan Gheorghiu Akadémia: 75, 313, 314, 315, 372, 377, 544, 546, 547, 548, 549
Știința și tehnica: 359
 Szabad Európa Rádió: 222, 525, 528, 536
Szabad Szó: 55, 234, 446, 448, 462, 464
Szatmári Hírlap: 55, 233
 Széchenyi Zsigmond Kolping Család Egyesület: 490
 Székely Nemzeti Gyűlés: 166
 Székely Színház: 379
 Székelyek egyesülete: 514
 Szent István Erdélyi Szövetség: 513
 Szerb Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa: 52, 446, 447
 Szervezési Osztály: 15, 120, 174, 254, 284, 288, 394, 403, 404, 408
 Színművészeti Intézet: 234, 252, 259
Szittyakürt: 513
 Szláv Régészet Nemzetközi Szövetsége: 368, 369
 Szocialista Egység Frontja: 51, 53, 97, 262, 330, 341, 550
 Szocialista Nevelés és Kultúra Tanácsa: 377, 533, 547
 Szovjetunió Kommunista Pártja: 23, 537
 Társadalomtudományi és Politikai Akadémia: 368
Teatru: 417
 Temes Megyei Securitate Felügyelőség: 502, 504
 Temesvári Egyetem: 288, 249
Tribuna: 417
 Tudományos Kiadó: 509
Tükör: 534
 Turáni Vadászok Egyesülete: 493
 Turisztikai Minisztérium: 375
 UCECOM- Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești: 221, 550
 UGSR-Uniunea Generală a Sindicatelor din România: 221, 222, 550
Új Élet: 179, 180, 181, 188, 246, 342, 438, 457, 528, 548
Új Idő: 55, 61, 232
Új Látóhatár: 527
 Újságíró Szövetség: 133
 UNCAP- Uniunea Națională a Producătorilor Agricoli: 221, 222, 550
 UNESCO: 170
 Unirea (Egyesülés) Líceum: 234
 Uniunea Națională a Cooperăției de Consum (A Fogyasztói Szövetkezetek Országos Szövetsége): 221, 550
Utunk: 55, 77, 208, 223, 232, 243, 248, 272, 416, 448, 543, 545, 546, 548
 Vajdahunyad Muncipiumi Állambiztonsági Szolgálat: 507
 Vajdahunyadi Szállítási Igazgatóság: 508
 Vallásügyi Igazgatóság: 172
 Varsói Szerződés: 21, 45, 50, 51, 65, 78, 92, 110, 111, 193, 240, 318, 327, 329
Vasárnap: 170
 Végrehajtó Bizottság: 31, 44, 70, 73, 140, 147, 161, 183, 202, 269, 278, 310, 376, 377, 378, 380, 431, 432, 470, 544, 548, 550
 Vendégség: 448
Viata Românească: 188, 250, 417
Viata studentească: 249
 Videopontes Studio: 69, 78, 235
Viitorul social: 417
 Vízügyi Minisztérium: 430
Vörös Lobogó: 55, 61, 231, 462, 464
Vörös Zászló: 22, 44, 49, 54, 55, 57, 66, 74, 110, 234, 376, 542
 Zeneszerzők Egyesülete: 231, 233, 234
 Zsidó Demokratikus Komité: 18

HELYNÉVMUTATÓ:

- Ádámos: 197, 516
Afrika: 123, 127, 130
Albánia: 200, 127, 130
Alexandria: 160, 164, 168
Almakerék: 285, 289
Almásreges: 288
Alsóaklos: 289
Alsóboldogfalva: 176
Alsóegregy: 285
Alsóvidra: 286
Alváca község: 289
Amerikai Egyesült Államok: 11, 90, 107, 511, 550
Andrásfalva: 304, 544
Anglia: 131, 428
Apold: 289
Arad: 45, 55, 168, 169, 228, 231, 288, 289, 303, 324, 338, 385, 422, 463, 464, 466, 467, 468, 469, 547
Aranyosfő: 286
Aranyosgyéres: 156, 285, 328
Aranyosmohács: 289
Aranyosponor: 286
Aranyos-völgye: 156
Argeş megye: 168, 169, 285, 286, 289, 296, 326, 385, 422, 547
Árkos: 290, 311
Árpástó: 286
Ausztria: 21, 358, 428, 528, 529
Avram Iancu: 286
Ázsia: 123, 130
Badiciu: 285
Baia de Arama: 297
Balánbánya: 31, 42, 44, 59, 183, 185, 188, 195, 208, 212, 213, 298, 338, 388, 441,
Baldovineşti: 156, 286
Baş: 156
Bălţi: 296
Bálványos: 60, 343, 450, 478
Bánság tartomány: 85, 135, 254, 296, 341, 343, 346, 463, 467, 483
Bărăgan: 164, 165
Barátos: 289, 290
Bárlad: 38, 284, 294
Barót: 271, 388, 476, 477
Belgium: 428, 565
Berettyószéplak: 388
Bese: 289
Besszarábia: 22, 112, 113, 122
Beszterce-Naszód megye: 156, 157, 228, 280, 281, 286, 326, 466, 468
Bihar megye: 64, 67, 75, 341, 453
Bikácsfalva: 290
Bärza község: 156
Bitá: 290, 310
Bodzaforduló: 35, 163, 320, 436, 476, 478
Bokszeg: 288
Bölon: 311, 451, 476
Bordos: 199
Borosjenő: 288, 309
Borosnyó: 40, 311
Borzeşti: 324
Botoşani: 164, 166, 169, 189, 385, 422
Brád rajon: 289
Brăila: 38, 41, 45, 50, 125, 158, 295, 297, 303, 385, 477
Branene: 387
Brassó tartomány: 19, 35, 38, 44, 85, 149, 161, 207, 242, 280, 283, 389, 397, 482, 545, 547
Bucinişu: 285
Budapest: 17, 51, 71, 82, 85, 145, 215, 217, 220, 250, 273, 318, 319, 454, 485, 493, 509, 509, 510, 528, 537, 545
Bukarest: 15, 16, 21, 25, 35, 38, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 69, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 84, 91, 103, 111, 114, 118, 120, 121, 130, 138, 141, 142, 143, 152, 155, 158, 167, 168, 173, 179, 193, 195, 201, 214, 220, 224, 225, 228, 230, 231, 235, 241, 244, 247, 253, 254, 255, 260, 261, 262, 268, 277, 280, 284, 293, 295, 297, 301, 305, 313, 323, 324, 326, 328, 329, 333, 335, 345, 342, 346, 347, 351, 357, 360, 362, 363, 365, 368, 371, 377, 379, 380, 382, 385, 386, 387, 390, 392, 394, 399, 400, 401, 405, 407, 408, 412, 414, 418, 122, 426, 427, 429, 439, 440, 441, 442, 444, 446, 449, 450, 42, 453, 454, 455, 462, 466, 479, 484, 509, 516, 518, 521, 524,

- 525, 530, 531, 533, 534, 534, 537, 538, 540,
542, 543, 544, 545, 546, 47, 548, 549, 561
- Bukovina: 113
- Bulgária: 22, 67, 102, 106, 107, 122, 368
- Bușteni: 286
- Búza: 156
- Buzău: 168, 285, 326, 285
- Căineni: 296, 566
- Călan: 285
- Călărași: 164, 284, 285, 291
- Calugăreni: 209
- Câmpeni rajon: 286, 289
- Câmpina: 285, 296, 566
- Caracal megye: 285
- Caracal rajon: 285
- Cărbunești: 296
- Cege: 156
- Ciomăgești: 296
- Cleveland: 511, 512, 513
- Cocorești Colt: 296
- Cófalva: 290
- Craiova: 286, 323, 545, 546
- Csehszlovákia: 21, 77, 92, 106, 107, 124, 214,
215, 236, 240, 323, 324, 327, 339, 370, 484,
507, 543
- Csenger: 494
- Csernakeresztúr: 455
- Csikcsicsó: 199, 212, 303
- Csikszentmárton: 31, 36, 160, 171, 183, 189
- Csikszentsimon: 58, 443
- Csikszereda: 13, 31, 34, 38, 39, 41, 42, 43, 44,
45, 50, 51, 55, 57, 58, 59, 62, 76, 92, 96,
97, 163, 166, 170, 171, 178, 183, 201, 202,
203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,
212, 213, 233, 247, 260, 277, 282, 283, 284,
294, 298, 303, 306, 307, 337, 338, 388, 422,
441, 442, 443, 515, 524, 538, 539, 540, 541,
542, 547
- Csik-Udvarhely megye: 166, 168, 169, 282,
283
- Csüdötélke: 17
- Dálnok: 284, 290, 449
- Dâmbovița: 168, 169, 285, 286, 291, 326, 327
- Dánia: 428
- Dărăbani: 324
- Debren: 285
- Dés rajon: 286, 289
- Devecser: 156
- Dicsőszentmárton: 31, 171, 178, 183, 185, 188,
387, 430, 549
- Dienci: 156
- Dobroești: 285
- Dobroteasa: 156
- Dobrudzsa: 105, 113
- Dolj megye: 256, 269, 285, 286
- Dombó: 387
- Drăgășani ra285, 296jon:
- Drezda: 45, 318
- Clisura Dunării: 38, 241
- Egerpatak: 40, 309, 310
- Erdély: 15, 42, 60, 72, 85, 86, 88, 89, 90, 113,
130, 145, 165, 192, 218, 221, 222, 234, 256,
276, 302, 341, 362, 363, 368, 480, 481, 482,
485, 490, 494, 507, 508, 511, 512, 513
- Erzsébetváros: 156, 291, 431
- Făgetelu: 156
- Farkaslaka: 176, 199, 215
- Fehér megye: 156, 280, 284, 286, 288, 289,
290, 328, 431, 568, 522, 547
- Fehéregyháza: 60, 140, 387, 566
- Félix fürdő: 388
- Finnország: 428
- Fogaras: 523
- Földszin: 290
- Franciaország: 91, 107, 131, 426, 547
- Futásfalva: 321
- Găești: 286
- Galați megye: 41, 50, 158, 162, 169, 326, 385,
546
- Galócás: 189, 335, 441
- Ghelar: 285
- Gheorghe Gheorghiu-Dej: 291
- Gidófalva: 40, 290, 311
- Gimbaș: 369
- Girda: 286
- Giurgiu: 285, 313, 363
- Giuvărăști: 156
- Gostavat: 285
- Gyeke: 156
- Gyergyóalfalu: 199
- Gyergyóditró: 199
- Gyergyóremete: 199
- Gyergyószentmiklós: 31, 38, 44, 59, 61, 171,
178, 183, 188, 199, 201, 205, 221, 306, 335,
387, 540
- Gyergyótölgyes: 199
- Gyilkos-tó: 195, 331, 443

- Hadad: 290
 Hadadnásasd: 290
 Hargita megye: 41, 40, 42, 43, 44, 45, 50, 58, 59, 61, 67, 68, 73, 75, 96, 201, 202, 204, 206, 207, 209, 210, 211, 215, 277, 284, 286, 289, 290, 294, 298, 299, 300, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 326, 335, 341, 3742, 422, 429, 441, 443, 444, 452, 523, 540, 547
 Helsinki: 539
 Hodgya: 176
 Holdvilág: 289
 Hollandia: 428
 Honctó: 289
 Hosszúrév: 289
 Hunyad megye: 157, 455, 468, 508, 522: +
 Hurezani: 285
 Ialomița megye: 284, 291
 Iancu Jianu: 286
 Iași: 50, 56, 164, 168, 180, 324, 327, 385, 483, 537, 545
 Igazfalva: 462
 Ilfov: 546
 Ilfov megye: 169, 285, 326, 385, 429, 567
 Ilyefalva: 311
 Islaz község: 156
 Jugoszlávia: 20, 106, 112, 124, 215, 216, 222, 250, 339, 368, 484
 Kanada: 107, 222, 301, 513
 Kápolnásfalu: 176
 Karánsebes: 157, 168, 169
 Karcfalva: 172, 199
 Karlowy-Vari: 318
 Kárpát-medence: 13, 23, 27, 58, 368, 369, 513, 539, 540
 Kászonújfalva: 207
 Katona: 156
 Kecsed: 289
 Keleti Kárpátok: 208
 Keresd: 285, 289
 Kézdiálbis: 290
 Kézdiszentlélek: 321
 Kézdivásárhely: 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 58, 156, 251, 263, 206, 207, 210, 211, 242, 252, 252, 271, 280, 282, 289, 290, 293, 295, 297, 302, 308, 310, 311, 312, 388, 444, 476, 515, 518
 Kilyén: 290
 Kínai Népköztársaság: 103, 108
 Kiskaja: 326
 Kiskapus: 431
 Köhalom: 387
 Kökös: 311
 Kolozs megye: 51, 67, 156, 272, 273, 286, 289, 290, 324, 326, 328, 331, 344, 389, 479, 546
 Kolozsvár: 15, 16, 18, 32, 45, 46, 47, 50, 51, 55, 56, 61, 62, 69, 71, 72, 76, 78, 84, 97, 131, 139, 141, 142, 145, 152, 153, 172, 180, 181, 195, 197, 217, 218, 224, 226, 231, 232, 235, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 272, 273, 285, 306, 326, 328, 339, 342, 344, 346, 248, 350, 355, 358, 365, 367, 369, 412, 441, 444, 445, 446, 480, 491, 488, 490, 491, 510, 516, 530, 531, 535, 542, 543, 545, 546, 547, 548
 Kommandó: 40
 Konstanca: 168, 169, 324
 Korond: 176, 281, 282, 283
 Körös megye: 156, 286, 288, 293
 Körös tartomány: 38, 85
 Kovászna megye: 38, 40, 41, 42, 43, 50, 51, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 64, 67, 70, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 95, 97, 156, 201, 207, 209, 225, 228, 245, 257, 271, 271, 275, 277, 286, 289, 291, 293, 295, 297, 298, 308, 309, 311, 312, 315, 317, 318, 320, 322, 326, 330, 341, 342, 343, 363, 385, 388, 422, 429, 435, 436, 440, 450, 466, 467, 468, 469, 472, 475, 477, 522, 534, 546
 Krassó-Szörény: 157, 228, 285, 288, 289, 291, 385, 429, 466, 468, 469,
 Krassóviszák: 289
 Kraszna: 285
 Küküllő: 38, 42, 186, 280, 302, 303, 387, 430, 431
 Küküllővár: 156
 Kusaly: 285
 Latin Amerika: 130
 Lécfalva: 290
 Leleasca: 156
 Lengyelország: 106, 107, 235, 236, 368
 Lepus: 286
 Lisznyó: 311
 Lövéte: 199, 441
 Ludas: 187, 188, 189, 195, 197, 198, 242, 281, 282, 387
 Lugos: 291, 463
 Lukafalva: 171
 Magyar Autonóm Tartomány: 14, 19, 31, 58, 75, 89, 114, 138, 145, 147, 149, 147, 149, 152, 160, 173, 175, 178, 185, 189, 195, 197,

- 206, 242, 280, 287, 354, 471, 480, 482, 483,
499, 540, 541, 545, 546, 550
- Magyarfelek: 289
- Magyarigen: 328, 489
- Magyarország: 13, 19, 20, 21, 23, 28, 47, 48,
51, 52, 67, 72, 75, 77, 78, 80, 82, 83, 84,
86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 100, 102, 106,
111, 127, 134, 214, 215, 216, 217, 218, 519,
235, 302, 327, 328, 363, 366, 368, 370, 480,
481, 482, 485, 486, 493, 494, 507, 511, 512,
513, 514, 525, 527, 528, 530, 531, 538, 541,
543, 544, 549
- Makfalva: 363
- Maksa: 310
- Malul cu Flori: 285
- Mănești: 296, 442
- Máramaros megye: 54, 55, 88, 168, 169, 225,
229, 257, 284, 286, 288, 289, 291, 326, 385,
392, 394, 395, 396, 466, 468, 469, 482, 483
- Mărgăritești: 156
- Margitta: 388
- Maros megye: 34, 167, 242, 280, 281, 283, 331,
363, 395, 430, 499, 514, 535, 543, 545, 549
- Maroshévíz: 178, 197, 198, 201, 205, 206, 280
- Marosvásárhely: 15, 31, 39, 45, 58, 71, 84, 160,
170, 172, 173, 175, 178, 179, 183, 185, 189,
195, 197, 198, 199, 221, 234, 235, 244, 280,
282, 339, 387, 397, 412, 422, 437, 438, 457,
460, 470, 496, 515, 516, 518, 527, 536, 537,
538, 540, 542
- Medgyes: 42, 302, 431
- Mesztákon: 289
- Mezőceked: 198
- Mezőség: 140, 387
- Mikháza: 199
- Miklóstelke: 289
- Miriszló: 355
- Mócs: 156
- Modelu: 285
- Moldva: 37, 151, 158, 192, 209, 363, 422, 521,
531
- Mongólia: 106
- Moszkva: 21, 23, 24, 25, 73, 95, 112, 383, 531,
545, 546
- Muscel: 38, 285
- Nagyajta: 311
- Nagy-Britannia: 107, 527
- Nagyenyed: 42, 290, 302, 546
- Nagyhalmagy: 289
- Nagyilonda: 289
- Nagykároly: 145, 293, 366
- Nagyszentmiklós rajon: 296, 446
- Nagyvárad: 16, 45, 51, 62, 71, 92, 97, 145, 233,
250, 285, 339, 342, 365, 545, 463, 353, 546,
563
- Német Szövetségi Köztársaság: 18, 368, 508,
568
- Németpereg: 462
- New York: 26, 511, 513, 537, 539
- Nucet: 388, 368
- Nucet térség: 388
- Nyárádköszvényes: 199
- Nyárádmente: 387
- Nyárádremete: 199
- Nyárádtő: 172, 387
- Ócsisor: 289
- Olaszország: 107, 131, 428, 496, 499, 527
- Olcs: 289
- Olt: 186, 195, 317
- Olt megye: 156, 157, 167, 169, 286, 385, 429
- Olténia: 25, 36, 296, 297
- Ópécska: 462, 464
- Oravica rajon: 288
- Orbai szék: 308
- Orbaitelek: 290
- Oroszhegy: 199
- Orotva: 526
- Orsova: 285
- Otești: 156
- Otopeni: 285
- Ozsdola: 321, 476
- Padis: 388
- Páké: 290
- Pálfalva: 202
- Pantelimon: 285
- Papolc: 40, 309, 311
- Patakfalva: 176
- Pietroasa: 388
- Pitești: 172, 289, 296, 547
- Podsága: 289
- Podul Înalt: 209
- Poiana Cămpina: 285
- Popesti: 388
- Praha: 77, 78, 111, 113
- Prahova: 195
- Prahova megye: 168, 169, 285, 326, 327, 385,
429

Predeal: 138, 285, 387
 Prod: 289
 Pucheni: 285
 Pusztakamarás: 141, 156, 356
 Putna: 168, 169, 498
 Radnót: 31, 183, 195, 197
 Râmnicu Sărat: 38, 291, 498, 569
 Régen rajon: 173, 174, 188, 197, 198
 Remus: 285
 Réty: 290,311
 Román Alföld: 164
 Románia: 13, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 29,
 33, 34, 40, 45, 46, 49, 58, 60, 61, 64, 65,
 67, 69, 72, 74, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84,
 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 99, 103,
 106, 107, 111, 112, 113, 114, 114, 117, 119,
 122, 124, 125, 129, 133, 136, 141, 149, 153,
 155, 162, 164, 168, 170, 175, 187, 181, 188,
 189, 191, 194, 215, 219, 220, 221, 222, 225,
 230, 247, 248, 251, 258, 262, 264, 265, 266,
 269, 270, 274, 275, 276, 277, 292, 301, 310,
 317, 318, 324, 327, 330, 331, 332, 333, 337,
 338, 339, 340, 344, 362, 368, 372, 379, 379,
 380, 405, 408, 412, 414, 415, 417, 418, 422,
 424, 426, 427, 435, 436, 437, 459, 461, 472,
 473, 474, 475, 479, 480, 484, 485, 487, 508,
 511, 512, 514, 521, 525, 530, 531, 535, 537,
 538, 539, 540, 541, 543, 546, 547, 550
 Rudály: 289
 Sâmburești: 156
 Sârbești: 296
 Sárd: 328
 Sárpatok: 289
 Scărișoara: 285
 Segesd: 289
 Segesvár: 42, 60, 145, 146, 156, 183, 188, 204,
 210, 211, 212, 284, 285, 289, 291, 302, 387,
 430, 442, 443
 Sepsiszentgyörgy: 15, 34, 35, 38, 39, 40, 41,
 42, 43, 44, 45, 55, 58, 59, 62, 92, 96, 97,
 156, 159, 160, 201, 202, 205, 206, 207, 210,
 233, 252, 260, 271, 272, 277, 280, 282, 283,
 286, 289, 290, 291, 293, 295, 297, 303, 305,
 306, 307, 311, 312, 315, 317, 318, 322, 342,
 343, 363, 388, 429, 435, 439, 449, 450, 472,
 477, 542
 Sinaia: 138, 285, 327
 Sirbeni: 286
 Slatina: 285,289
 Slobozia: 160,288
 Sluz: 388
 Sotânga: 327
 Stâna de Vale: 388
 Suceava: 149, 168, 169, 323, 326, 327, 386,
 422, 468, 469, 482, 546
 Szászdálya: 283, 289
 Száskézd: 281, 282, 283, 289
 Szászszentlászló: 290
 Szászújfalva: 289
 Szatmár megye: 54, 55, 67, 68, 75, 156, 169,
 225, 229, 290, 326, 339, 341, 342, 366, 380,
 388, 466, 467, 468
 Szatmárnémeti: 16, 45, 71, 490, 493, 494, 495
 Szeben megye: 54, 168, 169, 229, 289, 290,
 324, 386, 422429, 431, 466, 467, 468
 Szecseseváros: 387
 Szederjes: 283, 289
 Szeged: 368, 369
 Székelydálya: 176
 Székelyföld: 13, 14, 19, 20, 34, 35, 36, 37, 38,
 39, 41, 43, 47, 48, 20, 51, 57, 58, 59, 60,
 61, 75, 76, 81, 95, 96, 101, 114, 138, 158,
 201, 221, 274, 275, 301, 303, 305, 306, 307,
 422, 439, 444, 445, 353, 537, 539, 540, 541,
 546, 548
 Székelyhidas: 286, 290
 Székelykeresztúr: 44, 59, 50, 205, 211, 303,
 304, 387, 443, 544
 Székelypetőfalva: 290
 Székelyszentlélek: 176, 522
 Székelytamásfalva: 290
 Székelyudvarhely: 31, 38, 41, 42, 43, 44, 59,
 97, 166, 178, 183, 197, 199, 201, 233, 284,
 294, 301, 302, 303, 304, 343, 388, 413, 430,
 442, 443
 Szentegyháza: 176, 178, 195, 199, 210, 281,
 282, 283
 Szentgothárd: 569
 Szentháromság: 156, 172,
 Szentivány: 31
 Szentkeresztbánya: 59, 387, 388
 Szentkirály: 204, 205
 Szentmárton: 156, 204
 Sziget: 284, 286, 287, 288
 Szilágy megye: 38, 41, 45, 54, 201, 229, 285,
 288, 293, 296, 297, 386, 412, 468, 469
 Szilágyballa: 285
 Szilágycseh rajon: 290, 293
 Szilágysomlyó: 156, 293

Szilécia: 166
 Szófia: 215, 318
 Szolcsva: 289
 Szörce: 290
 Szotyor: 290, 311
 Szovjetunió: 20, 21, 23, 25, 56, 65, 67,
 74, 75, 80, 84, 92, 95, 98, 100, 103, 105, 106,
 107, 108, 111, 113, 127, 166, 261, 324, 368,
 369, 493, 495, 530, 534, 535, 537, 538, 543,
 544, 547
 Szudéta-vidék: 166
 Târgoviște: 291
 Târgu-Jiu: 25, 291, 324
 Târgu-Neamț: 232
 Tatárlaka: 156
 Tava: 290
 Tecuci: 288
 Telega: 285
 Teleorman megye: 156, 163, 164, 169, 286,
 291, 326, 386, 429
 Teliuc: 285
 Temes megye: 54, 68, 87, 90, 121, 169, 225,
 229, 234, 245, 254, 289, 326, 386, 446, 447,
 448, 462, 463, 466, 467, 502, 564, 523, 545
 Temesvár: 16, 46, 51, 156, 256, 285, 286, 288,
 289, 290, 303, 323, 342, 346, 363, 366, 413,
 446, 447, 448, 449, 462, 463, 465, 467, 469,
 502, 545
 Tesila: 296
 Titu rajon: 286, 570
 Topánfalva: 289, 570
 Torda: 51, 72, 156, 285, 286, 289, 290, 430,
 431
 Treșteni: 296
 Tufeni: 289
 Tulcea: 168, 169, 284, 291, 327, 386, 515
 Turnu Măgurele: 160, 164, 291, 323
 Turnu Severin: 285, 288, 291, 295, 297
 Tusnádfürdő: 59, 174, 178, 195, 204, 281, 282,
 283, 388, 442, 443
 Udvarhely: 34, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 50,
 51, 96, 138, 156, 159, 162, 163, 166, 167,
 168, 169, 171, 175, 188, 191, 197, 198, 199,
 201, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210,
 211, 212, 213, 275, 280, 282, 283, 284, 294,
 298, 301, 303, 304, 305, 306, 425, 441, 442,
 443, 540
 Uzon: 311
 Vâlcea megye: 156, 168, 169, 285, 286, 296,
 386
 Váldhid: 289
 Valea Iadului: 388
 Valeni-Dâmbovița: 285
 Valkány: 296
 Vama Veche: 324
 Vámosgálfalva: 197
 Várna: 328
 Vascau: 50, 127, 164, 166, 168, 169, 192, 284,
 291, 362, 363, 386, 400, 422, 548
 Vaslui: 458
 Vatra: 462
 Végvár: 290
 Velc: 290
 Victoria fürdő: 366
 Vidombák: 161, 163
 Vânu Mare: 297
 Visó rajon: 286, 287, 288
 Voicești: 285
 Voineasa: 156
 Volkány: 289
 Vrancea megye: 50, 288, 386
 Vulturești: 156
 Zabola: 40, 290, 299
 Zágón: 40, 309, 311, 312, 478
 Zernyest: 387
 Zetelaka: 199, 210, 430
 Zoltán: 290
 Zsidve: 156

REZÜMÉ

A hatvanas évek elejétől Gheorghiu-Dej egy új politikai irányvonalat jelölt ki, amelyet egy, a Szovjetuniótól való részleges eltávolodás és a Nyugat irányába történő nyitás jellemezett. Dej halála után Nicolae Ceaușescut választották meg az RKP KB első titkárának. Ceaușescu hatalomra kerülése után egy általános politikai nyitás vette kezdetét, amely 1968-ban csúcsosodott ki, és amely jelentős mértékben befolyásolta a párt nemzetiségpolitikáját is. Ezt a politikát, a nyitás ellenére is egy bizonyos fokú kettősség jellemezte. Az RKP IX. kongresszusán Ceaușescu kijelentette, hogy a kisebbségi kérdést „végérvényesen megoldották.” Mindezek ellenére, ebben a kérdés-körben, az említett időszakban több, egymásnak sokszor ellentmondó döntés született: az 1965-ös új alkotmány bevezette az „együttélő nemzetiség” fogalmát, és az RKP KB Titkársága keretén belül újraalakult az 1959-ben megszüntetett kisebbségi problémákkal foglalkozó bizottság; 1967-1968-ban felszámolták a Maros Magyar Autonóm Tartományt, az új területi-közigazgatási reform viszont részben figyelembe vette a magyar kisebbség kívánságait is; 1968-ban Ceaușescu nem fogadta el a kisebbségi státútumra és az anyanyelvi oktatásra vonatkozó javaslatokat, ugyanakkor az RKP KB októberi ülése után pozitív irányú változások következtek be a nemzetiségek kulturális életében az anyanyelv használata terén; ugyanezen az ülésen alakult meg a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsa; 1970-ben új, a kisebbségi – elsősorban magyar és német – kulturális életet jelentősen befolyásoló intézkedésekre került sor: megalakult a Kriterion Könyvkiadó, a Román Tévé magyar és német nyelvű műsora, megalakult *A Hét* kulturális hetilap, bővült a német és magyar nyelvű rádióadások időtartama és kínálata. Ugyanakkor, az iparosítási politika következtében tovább folytatódott a kisebbségek által lakott régiók etnikai arculatának megváltoztatása.

E kötetben arra vállalkoztunk, hogy az elérhető történelmi források segítségével bemutassuk a Ceaușescu korszak első felének (1965-1974) magyarságpolitikáját. A romániai és magyarországi levéltárakból származó dokumentumokat három csoportra osztottuk. Az első csoportba a párt központi utasításait és a fontosabb gazdasági-társadalmi tényezőket tartalmazó források kerültek. A második csoportba e döntések kihatásait bemutató források, a harmadik csoportba azok a dokumentumok kerültek, amelyek a párt magyarságpolitikáját, mint biztonságpolitikai kérdést mutatják be, pontosabban, hogyan befolyásolta a Securitate munkája az RKP magyarságpolitikáját.

REZUMAT

La începutul anilor șaizeci Gheorghiu-Dej a promovat o nouă politică bazată pe ideea de cât mai mare independență față de URSS și o ușoară deschidere spre Occident. După moartea lui Dej și alegerea lui Nicolae Ceaușescu în funcția de prim secretar al CC al PCR a urmat o perioadă caracterizată printr-o politică de relaxare generală, care a adus o relativă liberalizare inclusiv a politicii partidului față de minorități, accentuată mai ales după 1968. Cu toată aparența de liberalizare, politica PCR față de minorități rămâne profund duplicitară. În cuvântarea sa ținută la Congresul al IX-lea al PCR Ceaușescu pomenește de „problema națională” ca o chestiune „rezolvată în mod definitiv.” În pofida acestei declarații, perioada se caracterizează printr-o serie de măsuri contradictorii: noua Constituție adoptată în august 1965 reintroduce termenul de „naționalitate conlocuitoare” și se reînființează o comisie a Secretariatului CC, mandată cu gestionarea problemelor minorităților naționale, ce fusese desființată în 1959; în 1967 se desființează Regiunea Mureș Autonomă Maghiară, și se trece la o reorganizare administrativ-teritorială ce ține cont parțial de opțiunile minorității maghiare; în iunie 1968 Ceaușescu refuză să accepte nevoia adoptării unui nou „statut” al minorităților, precum și unele concesii în privința învățământului în limba maternă, dar la ședința din octombrie a CC al PCR pledează pentru extinderea drepturilor lingvistice ale minorităților în educație și în mai multe domenii ale vieții culturale; în cadrul aceleiași întruniri se decide înființarea Consiliului Oamenilor Muncii de Naționalitate Maghiară din România; în 1970 sunt înființate unele organe mass-media de mare impact asupra vieții culturale ale minorităților în special în cazul maghiarilor și a germanilor: Editura Kriterion pentru minorități, redacția maghiară și germană a TVR, săptămânalul cultural „A Hét”, lărgirea emisiunilor de radio în limba maghiară și germană. În paralel cu aceste evoluții, se declanșează o abilă politică de românizare a zonelor locuite în mod preponderent de minoritari, prin continuarea procesului de industrializare început cu un deceniu în urmă.

În cadrul acestei lucrări am propus prezentarea politicii PCR față de minoritatea maghiară în prima perioadă a regimului Ceaușescu (1965-1974) prin intermediul documentelor istorice. Documentele care provin din mai multe arhive din România și Ungaria sunt grupate în trei categorii mai mari. În primul grup se regăsesc documente care prezintă deciziile centrale ale partidului, principalele factori socio-economice. Urmează documentele care prezintă efectele acestor decizii centrale, reacțiile minorității maghiare. Al treilea grup de documente încorporează acele izvoare istorice care prezintă politica PCR față de minoritatea maghiară din punctual de vedere a siguranței de stat și anume cum a afectat munca Securității politica PCR față de naționalitatea maghiară.

SUMMARY

At the beginning of the 60s Gheorghiu-Dej promoted a policy that was following two directions: loosening ties with the USSR and gradually tightening relations with the West. After the death of Dej, Nicolae Ceaușescu was elected secretary general of the Communist Party. The immediate following period was characterized by a somewhat loose policy, in general that had a positive effect on the policy towards the minorities as well, especially after 1968. However even with this apparent liberalization the Party's policy towards the Hungarian minority remained profoundly duplicitous.

During the 9th Congress of the Romanian Communist Party (PCR) Ceaușescu talks about the „national (ethnic) problem” as something of the past, „definitively solved.” In spite of these statements, this era is characterized by a set of contradictory measures: the newly adopted Constitution – August 1965 – reintroduces the term of „cohabiting nationality” and they also resurrect a commission of the Central Committee (CC), which had the role to deal with problems posed by ethnic minorities (this commission had previously been dissolved in 1959). In 1967 through an administrative reorganization the Hungarian Autonomous Region (RAM) ceases to exist and the new territorial regions respect only partially the needs and options of the Hungarian minority. Then in June 1968 Ceaușescu refuses to acknowledge the needs of this minority, especially the need of education in Hungarian. However during a meeting of the CC in October they are ready to compromise and it is decided to give a greater role to the Hungarian language in school and in different aspects of culture in general, moreover it is decided that a Council of the Hungarian Workers of Romania must be set up. Then in 1970 there is a great improvement in terms of written and other media regarding especially the Hungarian and German ethnic minorities: Kriterion publishing, Hungarian and German studios at the National Television (TVR), a cultural weekly magazine „A Hét”, more broadcasting times for Hungarian and German radio shows. Correspondingly, however, the Party led a policy of assimilation and it tried to bring more of the ethnic Romanian population to those regions where the ethnic minorities were a majority. This process was helped by a continuous industrialisation of the mentioned regions.

This paper intends to give a short account on minority policy during Ceaușescu's regime (1965–74) with the help of the relevant archive material. The documents used by the author are found in several archives in Romania and in Hungary as well. There are three types of documents: sources that mirror the decisions of the Central Committee (CC); documents that reflect the outcomes of these decisions and sources that present the state's policy towards the Hungarian minority from a point of view of the secret services, namely the Securitate.

A sorozat eddig megjelent kötetei:

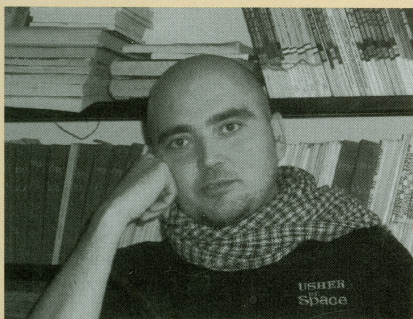
- Iratok a romániai Országos Magyar Párt történetéhez.
A vezető testület jegyzőkönyvei
Összeállította: György Béla
 - Autonomisták és centralisták
Észak-Erdély a két román bevonulás között
(1944. szeptember - 1945. március)
Összeállította: Nagy Mihály Zoltán, Vincze Gábor
- Az 1956-os forradalom és a romániai magyarság
(1956 - 1959)
Szerkesztette: Stefano Bottoni
 - Máthé János: Magyarhermány kronológiája
(1944 - 1964)
Közreadja: László Márton
- Úton. Erdélyi zsidó társadalom- és nemzetépítési kísérletek
(1918 - 1940)
Összeállította: Gidó Attila
 - Érdekképviselés vagy pártpolitika?
Iratok a Magyar Népi Szövetség történetéhez
(1944 - 1953)
Összeállította: Nagy Mihály Zoltán, Olti Ágoston

Kiadja a Pro-Print Könyvkiadó
Felelős vezető: Burus Endre igazgató
Műszaki szerkesztő: Burus Enikő

Készült a Tipographic nyomdában
www.tipographic.ro

A Román Kommunista Párt magyarságpolitikája folyamatosan változó összefüggések eredménye volt. Milyen tényezők befolyásolták ezt a politikát a hatvanas évek elejétől? Mi változott Nicolae Ceaușescu hatalomra kerülése után? Milyen ideológiai, gazdaságpolitikai irányzatok határozták meg a Ceaușescu-rendszer első éveit? Mindez hogyan befolyásolta a párt magyarságpolitikáját? Melyek voltak e politika sorsfordító mozzanatai? Milyen új integrációs lehetőségek adódtak a romániai magyar elit számára? Hogyan és milyen okokból kifolyólag változott meg ez a politika a hetvenes évek közepétől?

A kötetben összegyűjtött források és a bevezető tanulmány ezen kérdések megválaszolásában nyújtanak segítséget. Munkánkban elsősorban az RKP magyarságpolitikájára fókuszálunk, ennek ellenére nem csak a kisebbségtörténet-művelők figyelmébe ajánljuk, hanem mindazok számára, akik betekintést szeretnének nyerni a Ceaușescu-rendszer történetébe.

Novák Csaba Zoltán 1975-ben született Nyárádszeredában. 2002-ben történelem szakos oklevelet szerzett, majd 2002–2003 között mesteri képzésen vett részt a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetemen. 2004-től doktori tanulmányokat folytat a Román Akadémia Nicolae Iorga Történettudományi Intézetében Bukarestben. Jelenleg a Román Akadémia Gheorghe Șincai Társadalomtudományi Kutatóintézet munkatársa Marosvásárhelyen. Kutatási területe: nemzetiségpolitika Romániában a 20. század második felében, román–magyar kapcsolatok, baloldali mozgalmak.

